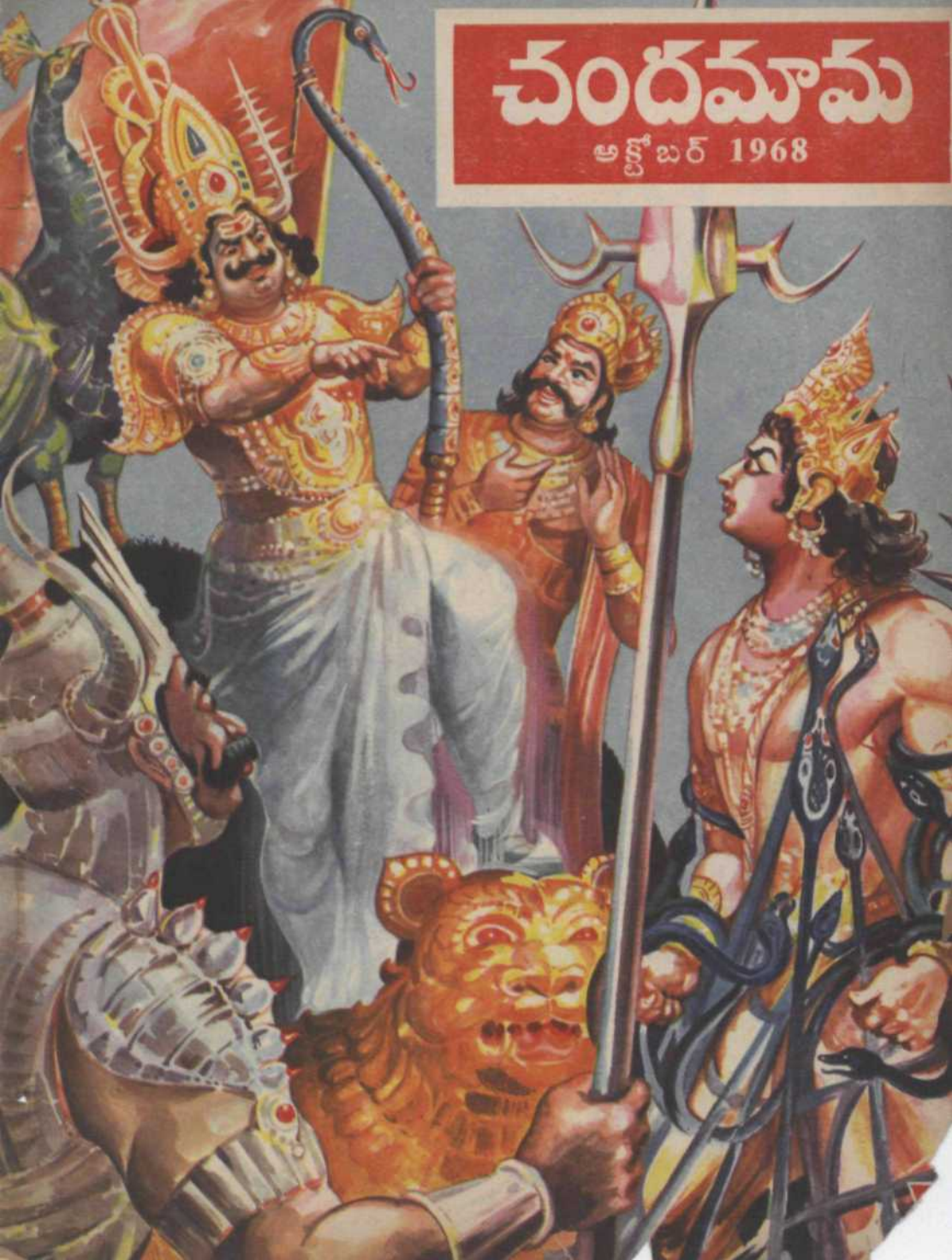

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

చందమామ

ఆక్టోబర్ 1968

Chandamama Press

VADAPALANI
MADRAS 26

OFFERS YOU...

FINEST PRINTING..

Equipped with

**PHOTO GRAVURE
KLIMSCH CAMERA
VARIO KLISCHOGRAPH -**

-BLOCK MAKING

*and a
host of Others....*

కాల్గేట్ చ్చెడ్డ శ్వాసను నిరోధించండి
రోజంతా దంతక్షయం జరుగకుండా కాపాడుకొనండి!

ఎందుచేతనంటే: ఒక్కసారి తోముకుంటేనే కాల్గేట్ డెంటల్
క్రీమ్ నోటిలో దుర్వాసనను మరియు దంత క్షయమునకు
కారణమైన హాక్సిడ్ క్రిమును 85% వరకు తొలగించును.

కాల్గేట్ 10 మందిలో 7 గురికి చెడ్డ శ్వాసను వెంటనే నిరోధించిందని
మరియు రోజున అయిన వెంటనే కాల్గేట్ పదవిలో వచ్చు తోముకొ
నుచి వల ఎక్కువ మందికి దంతక్షయమునే కాగా అరికటందని,
పూర్వము దంతశాస్త్ర చరిత్రలో ఎన్నడూ తెలియ జేయనంతగా
శాస్త్ర పరిశోధనల వల్ల నిరూపించబడినది! ఒక్క కాల్గేట్ మాత్రమే
దీనికి రుజువును కలిగివున్నది.

వీరిని కాల్గేట్ తో వ్యక్తంగా వచ్చు తోముకునే అంబాటును తేలికగా
అవలంబిస్తారు. ఎందుచేతనంటే ఎక్కువ సేపు వింటే దాని పిప్పర
మెంట్ లోలి సువాసనంటే వారికి చాలా ఇష్టం.

కుద్రత కొరకు, కాకా శ్వాసకొరకు మరియు పండ్లు
తెల్లగా వుండుట కొరకు కాల్గేట్ పండ్లను
పత్రమంగా తోముకొనండి.

మీకు పొడర్ కావాలంటే,
ఈ రాత్రులందుండి
కాల్గేట్ టూత్ పొడర్
దానిని పొందగలరు...
ఒకే రక్తా నెలం
వరకు వస్తుంది...

...ప్రపంచములోని ఏ ఒక్క ఇతర డెంటల్ క్రిమ్ కన్నా కాల్గేట్ నే ఎక్కువ మంది వాడుతున్నారని
006.35 గ.

అమృతాంజనము

అగ్గిమామిడి కాయలనీ
 మేననీ బ్రాండ్.....
 నువ్వులనూనె

GINGELLY OIL
 PURE
 GINGELLY OIL
 100% PURE
 GINGELLY OIL

- గొర్రావండెల్ని సువ్యూలమండే అరిగ్గొకర మగువుత్వైకపద్యమంతకయోరకాబడినవి.
- రుషిరంగునామానునలకొరె అల్లపంతుపదార్థములను అణాకమగురు చివరతమొగ వేయను.
- డోరగయలను చాలకలములనావయంనును ముక్కుమ మెత్తబాడనొప్పు, బాలకపంతునొప్పు.
- తలన వాడినయెడల మెదనకుతునలన వేయను పెంతుకలను బాగుగూ పెరుగునట్లు వేయను.
- 19.4.2. కొత్త పద్యాలాపకంగు వేయబడుచున్నది.

శ్రీ B. గోపాలకృష్ణమూర్తి,
1-3-166, రాజా ముదలియార్ స్ట్రీటు
కలానిగుడ, సికింద్రాబాద్

MFRS, 90 బిల్డింగు న్యూస్. నామం

మీ ముఖ
సౌందర్యానికి

రెమి
టాల్కం పౌడర్

'అదనపు
తెల్లదనము
ఎక్కడనుంచి
వస్తుంది?'

సర్వోత్తమ తెలుపుకోసం టినోపాల్

అవరిసారి బట్టలు జాడించడానికి ముందు
కాస్త టినోపాల్ వేయండి.

మరి చూడండి. మీ తెల్ల బట్టలన్నీ
మిరుమిట్లు గొలిపేలా మెరుస్తాయి—
వర్షాలు, నీరెలు, దుప్పట్లు, తువ్వకల్లు.

ఈ అదనపు తెల్లదనం మూలంగా మీకు
బర్సే ఎంతో? ఒక బట్టకు ఒక పైసా
కూడా కాదు. టినోపాల్ కాత్రీయంగా
తయారుచేయబడిన తెల్లదనమునిచ్చే
తయారు. ఇది బట్టలకు ఏ విధంగానూ
హాని చేయదు.

© టినోపాల్ జె.ఆర్. క్లెగ్ ఎస్.ఎ. చార్ డిస్ట్రిబ్యూర్ చార్ రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్కు.
సుబ్బర్ క్లెగ్ రిమిటర్, పి. బి. చార్క్ 965, బొంబాయి 1 లిలర్

'దాల్చీ నరహేమే
పొట్టమ'

క్రాస్త మితవ్యం ప్లాస్

Shilpi S G 1A/68 Tel

పప్పుని పిల్లవాడొనరణంతో, సజీవమైన వాత్రులతో
అఖిలాంధ్ర ప్రేక్షకులను అలరింపే కమరియ చిత్రం

ఆదుర్తి సుబ్బారావు నాట్యాలను
బాబూ మూవీస్
“ఉండమ్మా
బాట్టుపెడతా”

నర్తక: పి. సుందరం వర్తకము: కె. వి. శ్యామ్ సంగీతం: కె. వి. మహాదేవన్

శ్రీ థియేటర్స్

NVCR

గృహము మనోహరముగా చిత్రమయముగా ఉండాలంటే !
 గృహము అతి ఆధునికముగా నవ నవీనముగా ఉండాలంటే !
 ఎప్పుడూ వాడవలసింది

AMARJOTHI FABRICS

BEDSPREADS - FURNISHINGS - FANCY TOWELS

A GREAT NAME

IN HANDLOOMS

తయారీ :

అమర్జ్యోతి ఫాబ్రిక్స్,
 పోస్టుబాక్సు నం. 22, కరూర్ (ద.భా.)
 బ్రాంచిలు : బొంబాయి—ఢిల్లీ

మద్రాసు ఏజెంట్లు :

అమర్జ్యోతి ట్రేడర్స్,
 99, గడ్డెన్ స్ట్రీట్, మదరాసు : 1
 ఫోన్ : 34864

Ensure Your Success

With

GLOBE

Other Famous Brands
 of Geometry Boxes by KASHYAPS

ACCURACY

DELTA, KOH-I-NOOR, HORSE

KARAN

Mfg

G. S. KASHYAP & SONS

Pataudi House,
 Darya Ganj, Delhi-6

ఫోటోలు ఒకడజను యింత చక్కని తీయండి

రూ. 4650
(మ్యూజియం)

...కెమెరా కొన్న రోజునే క్లిక్ III

మొదలు పెట్టటకు క్లేషమ్ వరకు పెట్టాలి క్లెషమ్!

- * గురిపెట్టి క్లిక్ చెయ్యండి. చిక్కుపెట్టే సాధనా లేమీ లేవు. పొరబాట్లు చేసే అవకాశంలేదు.
- * 120 సైజు రోలు పిల్లమీద 12 పెద్ద (6X6 సెం. మీ) ఫోటోలు తీయవచ్చు.
- * ఎవరెడీ కేసు ఫోర్ ప్రైయిట్ లెన్సు, యింకా ఫ్లాష్ గన్ అదనంగా కొనుక్కోవచ్చు.

కళ కళ లాడే ప్రింట్లు, ఎన్లార్జ్మెంట్లు ఆగ్గా ఫోటో పేపర్లు మాత్రమే కావాలని అడగండి

ఆగ్గా వర్కేబిల్ గ్రేండ్ తయారుచేయవారు : ది న్యూ ఇండియా ఇంధర్ప్రీత్ రిమిడియల్, బోంబే.

పాపికండా దిస్ట్రిబ్యూటర్ :
ఆగ్గా-గెవర్లు, ఇండియా లిమిటెడ్
బొంబాయి • న్యూఢిల్లీ • ఢిల్లీ • మద్రాసు

CNAG-103 203 TL

మీ కుర్రవాని భవిష్యత్ గూర్చి
మీ రొక నిర్ణయానికి వచ్చేరా?

అతడి జీవనోపాధికి మంచి చదువు చెప్పింది అతడి బావి శ్రేయస్సుకు బాట వేయవలసిన సమయం
త్వరలో మీకు వస్తుంది. మంచి చదువంటే ఈ రోజుల్లో మాటలా: వ్యయంతో కూడిన వసే!
కాబట్టి ఆగర్వ శ్రమంతులైతే తప్ప, ఎవరు గాని

రేపు సుఖపడేందుకు నేడే ఆదా చెయ్యాలి.

ఇందుకు మేలైనవి మా డిపాజిట్లు:

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు: వడ్డీ సాలుకు 6-5/8% వరకు

లేక సేవింగ్స్ డిపాజిట్లు: వడ్డీ సాలుసరి 3-1/2%

లేక రికరింగ్ డిపాజిట్లు: ఉద్యోగస్తులకు ఉత్తమమైనవి

ది ఆంధ్రా బ్యాంక్ లిమిటెడ్

(స్నేహపూర్వకమైన సేవ నిచ్చే సంస్థ)

(రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు: మచిలీపట్నం :: సెంట్రల్ ఆఫీసు: హైదరాబాద్)

మొత్తము బ్రాంచిలు 118.

కె. గోపాల్ రావు

చైర్మన్.

తల్లిదండ్రుల్లా! చిన్న పిల్లల పాదాల
విషయం ఈ పేజీ చేయకండి...
వారి జీవితాంతం అవి బాగుండాలి!

బాటా రిర్లైవర్, రోటోవే వంటి ఆ నేర్పు, పాదాలకు పోయిగా, పడుపొయిగా వుంటాయి.
ఎదిగే పాదాలకు వాటిని మించినవి లేవు. ముద్దుదొరికి స్టైల్స్, మృదువైన
కమ్మకమ్మల వర్క్. చిట్టి పాదాలకు మెత్తగా వుంటాయి. కాల్షియేట్
కావర్నికంత కావాలి. పాద విర్రులు బాగుండి గమక అడుగు వరిగ్గా
పది బాగా నడుస్తాయి. పాల్స్ గట్టిగా వుండవై గమక వకవకా
బాటా రిర్లైవర్ అంటే కాస్తీయ వర్జుది వరిగ్గా పరిపాత
పడుపొయిగా వుంటేలా చేసిన బోర్డు. అన్ని విధాలా వగవవి.
పిల్లలకు కమ్మకుండా కొనవర్చిన బోర్డు. త్వరగా రండి.
పరిపాత బోర్డు యిది ఇస్తాం.

పు ౬.౫౦

రం ౬.౫౦

పు ౬.౫౦

పు ౬.౫౦

Bata
లిల్లీపుట్

ఎదిగే చిట్టి పాదాలకు బోర్డు

అరోగ్యంగా చిరునవ్వు చిందిస్తున్న ఆ పాప రహస్యం ఏమిటి?

అమృతాంజన్ గ్రెప్ మిక్చర్

అది పాప ఆకలిని చురుకుపరుస్తుంది.

ఉదర సంబంధపు అనారోగ్యాలను అనునయింపజేస్తుంది.

అవటంతో అది సహజంగా పాప అరోగ్యాన్ని అభివృద్ధిచేస్తుంది.

శయోగుణమును :

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ మదరాసు. 4

FOLIOCHILDRITE

పొదుపునకు...

ప్రకౌతవంతంగా, పరిశుభ్రంగా చిరకాలం, పొదుపుగా పని చేసే లాంపు.
ఎల్లప్పుడును వాడండి

బెంగాల్

ఇండియాలో శ్రేష్ఠమైనది
బెంగాల్స్ కౌంటిల్ కౌయిల్ లాంపులే
ఎల్లప్పుడు వాడండి. సమృద్ధి కమైసన్.

మీకు చల్లని, ప్రకౌతవంతమైన వెలుగునిచ్చే లాంపు

బెంగాల్

హంస

పొలతెలుపు లాంపు.

లాంపులదేశీకు సోలీ సెల్లింగ్ ఏజెంట్లు:

జి.ఎ.ప.ర.శు.రా.మ్ & కంపెనీ.

11-4-658/2, లకడికాపూర్, హైదరాబాద్. 4-A.P.

ప్రత్యేక
సదుపాయం!

సరకు ఉన్నంత వరకే

60 వైసల బరిదైన
ఆకర్షణీయమైన
ప్లాస్టిక్ గ్లాసు 10 వైసలకు
మాత్రమే ఈ డబ్బోలో
లభిస్తుంది

ఈ లెబుల్ను
చూడండి

BAGGAIN
OFFER!
Attractive
Plastic Tumbler
inside!
SEE MEYER'S STORE!

450g
net

బలము, శక్తి
మరియు
రుచికొనం
కొనబడిన
బాక్స్ విటా!

Bensons-0460 TEL

CRISP NEWS...

**YOUR FAVOURITE SATHE
PICNIC
BISCUITS**

Now available
in fancy
air-tight carton

SATHE BISCUIT & CHOCOLATE CO. LTD., POONA-2

hargo 58C '68

చందమామ

సంచలకుడు : 'చక్రపాణి'

ఈ నెల బేతాళకథ ["పట్టపరీక్ష"]
పి. జాన్ బాబు పంపిన కథ ఆధారంగా రచించినది. మనుమల విలపలను అనవాయితీని బట్టి నిర్ణయించరాదు. పరీక్ష పెట్టినప్పుడే మనిషి యొక్క నిజమైన విలప బయటపడే అవకాశం కలుగుతుంది. ఈ నీతి మన కీ కథలో కనబడుతుంది.

"వింతసమస్య" అన్న కథలో కూడా చక్కని నీతి ఉన్నది. ఏ పని అయినా చిత్తశుద్ధిగానే చెయ్యాలి గాని, పై మెరుగులు చూసి భ్రమపడరాదు.

సంపుటి 43 అక్టోబర్ '68 సంచిక 4

భారత చరిత్ర

ఒకప్పుడు మొగలుల చేత దెబ్బతిన్న సిక్కులు, మొగలుల బలం సడలే సమయానికి తిరిగి తమ శక్తులను కూడగట్టుకుని, 1773 నాటికి తమ రాజ్యాన్ని ప్రతిష్ఠించుకున్నారు. అది తూర్పున పాహ్ రాన్ పుర్ నుంచి వడమట అటోక్ దాకానూ, దక్షిణాన ముల్తాన్ నుంచి, ఉత్తరాన కంగ్రా, జమ్మూల దాకానూ విస్తరించి ఉండేది. అది వన్నెండు సంయుక్త రాజ్యాలుగా ఉండేది. అయితే సిక్కులకు శక్రుబాధ లేకుండా పోయేసరికి వారి మధ్య ఐకమత్యం సన్నగిల్లి, అంతః కలహాలు బయలుదేరాయి. ఒక వంక భారతదేశం బ్రిటిషువారి అధీనంలోకి వస్తూ ఉంటే సిక్కునాయకులు రాజస సంస్కృతిని అవలంబించి ఐకమత్యాన్ని కోల్పోసాగారు.

ఈ దశలో సిక్కుల రాజసాన్ని వదలి గొట్టి, జాతీయ భావాలనూ, ఐక్యతనూ

వారిలో పెంపొందించినవాడు రణ్ణిత్ సింగ్. ఇతను 1780 నవంబరు 2న జన్మించాడు. ఇతని తండ్రి మాహాసింగ్ సుకేర్ చకియా రాష్ట్రానికి నాయకుడు. 1793లో కాబూలు లోని జమాన్ షా భారతదేశంపై దండయాత్రలు ప్రారంభించేనాటికి రణ్ణిత్ సింగ్ పదమూడేళ్ళ పసివాడు. 1798 దాకా సాగిన ఈ దాడులలో అతను జమాన్ షాకు ఎంతగానో సహకరించాడు. అందుకు ప్రతిఫలంగా జమాన్ షా రణ్ణిత్ సింగును, అతని 19వ ఏటనే లాహోరుకు గవర్నరుగా నియమించి, రాజా అనే బిరుదు ఇచ్చాడు.

అది మొదలు రణ్ణిత్ సింగ్ అప్రతిహత మైన రణకౌశలం ప్రదర్శిస్తూ, పంజాబులో అభిభునులకు తావు లేకుండా చేశాడు; బలమైన సిక్కు జాతీయరాజ్యం వ్యవస్థాపించాడు. అంతేగాక చెల్లాచెదురుగా వున్న సిక్కులను ఒకే రాజకీయవ్యవస్థ కిందికి

తీసుకురావటానికి అతను చాలా కృషి చేశాడు. ఇందుకొరకై సల్లెజ్, బమునల మధ్య ఉన్న సిక్కురాజ్యాన్ని లన్నిటిని అతను తన అధీనంలోకి తెచ్చుకోవలసి ఉండెను. అవి మహారాష్ట్రల రక్షణకిందా, దరిమిలా బ్రిటిషువారి రక్షణకిందా ఉంటూ వచ్చాయి. దీనికి తోడు సిక్కునాయకుల మధ్య తీరని అంతఃకలహాలుండేవి.

చివరకు ఇవే రణ్ణిత్ కు తోడ్పడ్డాయి. ఎందుకంటే అక్కడి సిక్కునాయకులలో కొందరు అతని సహాయం అర్థించారు. ఇది ఆసరాగా తీసుకుని అతను సల్లెజ్ తీర రాజ్యాల మీదికి దాడులు చేసి, 1806, 1807 లలో లూధియానాను ఆక్రమించాడు. రణ్ణిత్ విజృంభణ సహించలేని సిక్కునాయకులు 1808 మార్చిలో, ఢిల్లీలోని బ్రిటిషు రెసిడెంటుతో మొరపెట్టుకున్నారు.

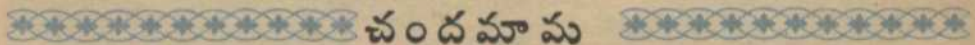
రణ్ణిత్ బలవంతుడు కావటం బ్రిటిషువారికి ఇష్టంలేదు. కాని భారతదేశపు వాయువ్య సరిహద్దున ఉన్న బలవంతుడితో విరోధం తెచ్చుకోవటం వల్ల తమకు నష్టం కలుగుతుందనీ, తురుష్కులనూ, పర్షియనులనూ కలుపుకుని ఫ్రెంచివారు యుద్ధానికి వస్తారనీ భయపడి, బ్రిటిషువారు రణ్ణిత్ సింగుతో ఒక సహకార సంధి ప్రతిపాదించారు.

చారు. ఫ్రెంచివారికి విరుద్ధంగా రణ్ణిత్ సహాయం పొందటమే గాక, అతను యుద్ధం ద్వారా పురోగమించకుండా ఈ సంధి ద్వారా నిలుపు చేయాలని బ్రిటిషువారి ఉద్దేశం.

బ్రిటిషువారికి తన సహాయం లేకుండా జరగదని రణ్ణిత్ గ్రహించాడు. సిక్కురాజ్యాన్ని లన్నిటికీ తానే అధిపతిని గుర్తించి నట్టయితే సంధికి ఒప్పుకుంటానని అతను బ్రిటిషువారికి తెలిపాడు. కాని అంతలోనే, నెపోలియన్ భారతదేశం పై దండయాత్ర చేసే భయం తొలగిపోయింది.

ఇక బ్రిటిషువారికి రణ్ణిత్ మైత్రితో అవసరం లేకపోయింది. అతని రాజ్యం

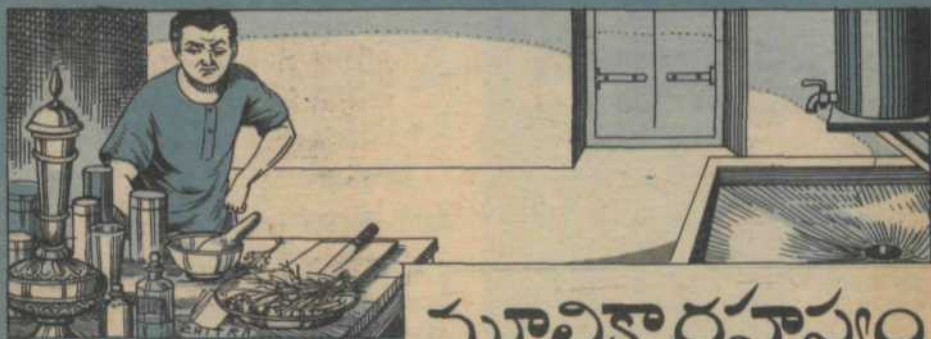
సల్తేజ్ కి తూర్పుగా విస్తరించరాదని వారు తీర్మానించుకుని, ఒక బ్రిటిషుబలాన్ని పంపారు. రణ్ణిత్ బ్రిటిషువారితో యుద్ధం చెయ్యదలచక, 1809 ఏప్రిలు 25 న అమృతసర్ లో వారితో సంధి చేసుకున్నాడు. దాని ఫలితంగా అతను సల్తేజ్ కి తూర్పుగా తాను గెలిచిన భూభాగ మంతా వదులుకో వలసి వచ్చింది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యం జమునాతీరం నుంచి, సల్తేజ్ ఎడమతీరం దాకా విస్తరించింది.

రణ్ణిత్ తన రాజ్యాన్ని తూర్పుగా విస్తరించుకునే ప్రయత్నానికి స్వస్తి చెప్పి, ఉత్తర, పశ్చిమోత్తర, పశ్చిమదేశాల పైకి విజృంభించాడు. 1809-1811 మధ్య అతను గూర్ఖాలను జయించి, కంగ్రా జిల్లా వశపరుచుకున్నాడు; 1813 లో అఫఘనులను ఘోరంగా ఓడించి, అటోకును వశ పరుచుకుని, అఫఘను రాజైన షా మజా నుంచి జగత్ప్రసిద్ధమైన కోహినుర్ వజ్రాన్ని

పుచ్చుకున్నాడు. ముల్తాన్ 1818 లోనూ, కాశ్మీరు 1819 లోనూ రణ్ణిత్ వశ మయాయి. 1823 లో పెషావరు అతని అధీనమయింది. 1824 నాటికి సింధు లోయలో చాలా భాగం రణ్ణిత్ కిందికి వచ్చేసింది.

రష్యనులు దాడిచేస్తారని శంకించి, రణ్ణిత్ రాజ్యాన్ని దాడికి అడ్డం పెట్టుకునే ఉద్దేశంతో బ్రిటిషువారు రణ్ణిత్ నుంగుతో 1831 లో తిరిగి సంధి ఒప్పందం చేసు కున్నారు. అయితే ఇది రణ్ణిత్ కు ప్రతిబంధ కమే అయింది. దీని మూలన, రణ్ణిత్ అఫఘనులను జయించకుండానూ, సింధు దేశాన్ని తన రాజ్యంలో చేర్చుకోకుండానూ వారు అడ్డపడగలిగారు. అయినప్పటికీ రణ్ణిత్ ఒక బలమైన రాజ్యాన్ని నిర్మించు కుని, దానికి ప్రతిష్ఠ సమకూర్చుకోగలిగాడు. అతను తన 59 వ ఏట, 1839 జూను 27 న మరణించాడు.

మూలికా రహస్యం

కొంతకాలం క్రితం కపి కానగరంలో మాధవు డనే సంపన్ను డుండేవాడు. అతని అత్తవారు కూడా ధనికులు. అందుచేత అతను కాలిమీదకాలు వేసుకుని, సుఖంగా ఎంతకాలమైనా జీవించటానికి అవకాశం వున్నది. కాని మాధవుడు అలా తినికూర్చునే ఘటంకాదు. అతనికి రసవిద్య సాధించాలన్న కోరిక చాలా బలంగా ఉండేది. రాగిని బంగారంగా మార్చటానికి అతను ఎన్నో ప్రయోగాలు చేసి, తనకున్న దంతా ఖర్చుపెట్టేసి, చివరకు నిరుపేద దశకు చేరుకున్నాడు.

మాధవుడి భార్య చాలా వివేకం గల మనిషి. నిశేపంగా అనుభవించదగిన ఆస్తిని తన భర్త బంగారం మీది వ్యామోహంతో, సొంతం తగలేస్తాడని ఆమె ముందే గ్రహించి, గృహనిర్వహణలో ఎంతోశ్రద్ధ చూపింది. కాని ఆమె శ్రద్ధ అంతా

బూడిదలో పోసిన నెయ్యివతు అయింది. ఇతరుల మాదిరిగా తన భర్త ఏ వ్యాపారమో చేసుకున్నా ఎంతో బాగుండిపోయేది. బంగారం మీదనే దృష్టి గల మాధవుడికి, భార్య చేసిన హెచ్చరికలూ, సూచనలూ ఏ మాత్రమూ తలకెక్కలేదు. పైపెచ్చు, ఒకవంక ఆస్తి అంతా హారతికర్పూరంలాగా హరించుకు పోతుంటే, అతను భార్యతో, "తొందరపడకు. బంగారం చేసే విద్య చాలావరకు దొరికిపోయింది. ఇంక కాస్తలో ఉన్నది," అన్నాడు.

మాధవుడి భార్యకు పరిస్థితి దుర్భరమయింది. ఆమె పుట్టింటికి వెళ్ళి, తన తండ్రితో తన కావరం గురించి చెప్పింది. ముసలాయన అంతా విని, "అల్లుణ్ణి పిలిచి, నేను మాట్లాడుతాలే," అన్నాడు.

మామగారి ఆహ్వానం అందుకుని మాధవుడు వచ్చాడు.

“ఏమోయ్, నీ రసవిద్య ఎంతదాకా వచ్చింది?” అని మామగారు అడిగాడు.

మాధవుడు ఉత్సాహంతో తాను చేసిన ప్రయోగా లన్నిటినీ గురించి మామగారికి వివరంగా చెప్పాడు.

“అరరె, అసలు కిటుకు తెలిక ఇన్ని ఏళ్ళు పృథా చేస్తేవే. నా సలహా ఏనాడో తీసుకోవలసింది. నేను కూడా ఈ విద్య గురించి చాలా తెలుసుకున్నాను. ఇప్పటి కైనా నీ పని సులువని చెప్పను. చాలా ఏళ్ళపాటు నువ్వు ఓర్పుతో పని చేయవలసి ఉంటుంది. నాకు వృద్ధాప్యం వచ్చేసింది. నేను శ్రమపడలేను. ఆ పని నీ వల్ల అవు

తుంది. నే నెరిగిన మూలికా రహస్యం నీకు చెప్పేస్తాను. నేను చెప్పినట్టు చెయ్యి, నీ కోరిక సిద్ధిస్తుంది,” అన్నాడు మామగారు.

మాధవుడు భక్తిగా, “మామగారూ, మీరు చెప్పినది శ్రద్ధగా చేస్తాను. విషయం సాధించే దాకా విడిచిపెట్టను,” అన్నాడు.

“నువ్వు ఇంత కాలమూ రాగిని బంగారంగా మార్చటానికి గద శ్రమిస్తున్నావు? అందుకు కావలసిన వస్తుసామగ్రి యావత్తూ నా వద్ద ఉన్నది—ఒక్క దినుసు తప్ప. మన ఓర్పును పరీక్షించి, హెచ్చుగా శ్రమ పెట్టే దినుసు కూడా అదే. అయితే దాన్ని సాధించటం అసాధ్యం మటుకు కాదు,” అన్నాడు మామగారు.

“ఆ దినుసేమిటో చెప్పండి, మామగారూ!” అన్నాడు మాధవుడు.

“మరేమీ లేదు. అరిటాకుల మీద నూగు ఉంటుంది, చూశావా? అది ముక్కలువీరే సేకరించాలి. అందులో మరొక చిక్కేమిటంటే, ఆ నూగు పోగు చేసే చెట్లను నువ్వే, నీ చేతిమీదుగా, మంత్ర సహితంగా నాటి పెంచాలి. ఆ మంత్రం నేను ఉపదేశిస్తాను,” అన్నాడు మామగారు.

“చాలా చెట్లు నాటవలసి ఉంటుందనుకుంటాను?” అన్నాడు మాధవుడు.

“సందేహమేమిటి? చాలా ఎకరాల తోట వెయ్యవలసి ఉంటుంది. లేకపోతే ముక్కాలువీసెడు నూగు ఎప్పటికి సంపాదించేటట్టు?” అన్నాడు మామగారు.

మాధవుడు పొలం కొని అరటితోట వెయ్యటానికి మామగారు ఆర్థికంగా సహాయం చేశాడు. కూలీలు భూమిని బాగు చేసి, అరటిమొక్కలకు గుంటలు తవ్వారు. మాధవుడు, మామగారు చెప్పిన మంత్రం చదువుతూ, అరటి మొక్కలన్నిటినీ స్వయంగా నాటాడు.

మొక్కలు ఎదిగి వచ్చాయి. మాధవుడు రోజంతా తోటలో తిరిగి ప్రతి ఆకు నుంచి నూగు తీసేవాడు. రెండుమూడు రోజులు అలా తీసిన నూగు తూచిచూస్తే, తన మామగారు చెప్పిన మాటలు అక్షరాలా నిజమని అతనికి తోచింది. తొందరపడి ఏమీ లాభం లేదు. ఇలా ముక్కాలువీసెడు నూగు సంపాదించటానికి ఎంతో కాలం పట్టుతుంది. ఎంతో ఓపిక కూడా కావాలి.

మాధవుడి దృష్టి అంతా అరిటాకుల మీది నూగు పైనే ఉన్నది. అతని భార్య నిత్యమూ అరటిఆకులూ, గెలలూ, అరటి దూటా అమ్మి బోలెడంత డబ్బు వెనక వేస్తున్నది. వాటిని గురించి మాధవుడికి

గమనమే లేదు. అరటిఆకు నూగు ఎప్పటికి ముక్కాలువీసెడు అవుతుందా, ఎప్పుడు రాగిని బంగారంగా మార్చగలనా అన్న ధ్యాస తప్ప అతనికి మరో ధ్యాస లేదు.

మూడేళ్ళు గడిచినా మాధవుడి లక్ష్యం కనుచూపుమేరలో లేదు. కాని తోట మీద అతని భార్య సాగించే వ్యాపారం మూడు పువ్వులూ, అరుకాయలూగా ఉన్నది. బిళ్ళ కొద్దీ అరటిగెలలూ, ఆకులూ, పూలూ, దూటా రవాణా అయి పోతున్నాయి. కొన్ని మైళ్ళమేర ఆ అరటితోటకు పోటీ లేదు.

మరో రెండేళ్ళు గడిచాయి. మాధవుడి దీక్ష ముగిసింది. అతను ముక్కాలువీసెడు

నూగు సేకరించాడు. అతను దాన్ని మామ గారి ముందుంచి, "ఇదుగో, మామగారూ, మీరు చెప్పినంత నూగు పోగుచేసి తెచ్చాను," అన్నాడు.

"భేష్, ఇక నీకు డబ్బులోటు ఉండ దేయ్!" అంటూ మామగారు నవ్వాడు. ఆయన తన కుమార్తె కేసి తిరిగి, "అరటి తోట మీద నువ్వెంత సంపాదించావమ్మా?" అని అడిగాడు.

మాధవుడి భార్య డబ్బుసంచీ తెచ్చి, "మీరే లెక్క చూడండి." అన్నది. అరటి తోట మీద తన భార్య సంపాదించట మేమిటో మాధవుడికి అర్థం కాలేదు. అరటి తోట యొక్క ప్రయోజనం నూగు సంపా దించటమూ, దానితో రాగిని బంగారం చెయ్యటమూ అని మాధవుడు యింత కాలంగా అనుకుంటున్నాడు.

మామగారు సంచీని కుమ్మరించి, డబ్బులు ఎంచి, "ఇరవైవేలరూపాయలు!"

అన్నాడు. ఆ డబ్బు కేసి చూసి మాధవుడు నిర్భాంతపోయాడు.

"నా నలహా ఎంత ఉపకరించిందో చూశావుటోయ్? కావలిస్తే ఈ వెండితో మేలీమి బంగారం కొనుక్కోవచ్చు. నగలూ, ఏనుగులూ, ఏదీ కావాలంటే అది కొనుక్కో వచ్చు. ఈ అయిదేళ్ళూ నీ చేత నేను చేయించిన శ్రమ ఫలించిందని ఓప్పుకుంటావుకాదూ? నువ్వు చేసిన రసప్రయోగాల కంటే నయమేగద!" అన్నాడు మామగారు.

మాధవుడికి కళ్ళు తెరుపుడు పడ్డాయి. మామగారు తనను మోసం చేసినా, మంచి గుణపాఠం నేర్పాడు, ఎంతో లాభం కూడా కలిగించాడు. కామధేనువు లాంటి అరటి తోట ఉండగా తనకు డబ్బు లోటంటూ ఉండదు. అతను తన మామగారికి క్షమా పణితో బాటు కృతజ్ఞత కూడా తెలుపుకుని, భార్యతో సహా తోటవ్యాపారం చేసుకుంటూ నుఖంగా జీవించాడు.

శిథిలాలయం

10

[నవరజాతి వాళ్ళను గాయపరిచి ఎలుగుబంటు అరణ్యంలోకి పారిపోసాగింది. కాని శిఖిముఖి, నాగుమల్లి దాన్ని కొంత పోరుజరిగాక, చంపారు. ఆ నమయంలో కొండ మీది నుంచి పూజారి కంఠం వినిపించింది. మరుక్షణంలో ఒక మానవాకారం ఎగురుతున్న పక్షిలా చేతులు చాచి చెట్లకొమ్మల మీదుగా కిందికి రాసాగింది. తరవాత—]

చెట్ల కొమ్మల్లోంచి తమ కేసి వస్తున్న వింత ఆకారాన్ని చూసి, శిఖిముఖి, నాగుమల్లులు చాలా ఆశ్చర్యం పొందారు. ఆ ఆకారం చూడటానికి మామూలు మనిషిలాగే వుంది. కాని, పక్షిలా గాల్లో తేలియాడుతూ కిందకు దిగి రావటం వాళ్ళిద్దరికీ కొంత భయాన్ని కూడా కలిగించింది. ఇది శిథిలాలయ పూజారి తన మంత్ర ప్రభావంతో కల్పించిన పక్షి మనిషిమో అనుకున్నాడు,

శిఖిముఖి. కాని, అంతలోనే అతడి అనుమానం పటాపంచలైంది. ఆ వింత మనిషి కాళ్ళూ చేతులూ ఊపుతూ భూమికి పడి పన్నెం డడుగుల ఎత్తులోకి వచ్చేసరికి, అతడి నడుముకు ఒక బలమైన మోకు కట్టివున్నట్టు శిఖిముఖి చూశాడు. అంటే, పూజారి కొండ మీద న్నడి, యీ మనిషి నడుముకు తాడు కట్టి చెట్లల్లోంచి తమ ముందుకు జారుస్తున్నాడన్నమాట!

‘చందమామ’

ఈ సంశయం కలగ్గానే శిఖిముఖి పెద్దగా నవ్వి, నాగుమల్లితో, "చూశావా, ఆ శిఖి లాలయ పూజారి మంత్రశక్తులు ఎంత మహత్తరమయినవో? మీ అయ్య అమాయ కంగా అతడి దొంగమాటలు నమ్మి, మాతో విరోధం తెచ్చుకున్నాడు," అన్నాడు.

ఆ మాటలకు నాగుమల్లి కోపం తెచ్చు కుని, "మీ శబరవాళ్ళు తెలివిమంతులూ, మా నవరలు అమాయకులూ అనా నీవు అనేది? అందరూ మందబుద్ధులే! అసలు కావాలని మాతో విరోధం పెట్టుకున్నది, మీ జాతివాళ్ళు. మా అయ్య సంగతి..." అంటూ ఏమో చెప్పబోయేంతలో పక్షి

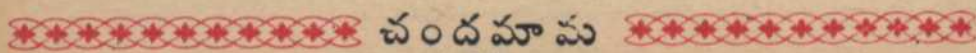
మనిషి దభిమంటూ కింద పడ్డాడు. వాడి నడుముకు కట్టివున్న తాడు తెగిపోయింది.

నిలువునా నేల మీద పడిపోయిన పక్షి మనిషిని శిఖిముఖి, నాగుమల్లి పట్టుకుని కదిలించి చూశారు. కాని, వాడు శవంలా కొంచెం సేపు బిర్రబిగుసుకు పోయి, హఠాత్తుగా ప్రాణం పచ్చినవాడల్లే ఎగిరి గంతేసి నిలబడుతూ, "జై, పూజారి దేవా!" అంటూ పెద్దగా కేక పెట్టాడు.

"ఆ పూజారి, దేవుడు కాదురా, దయ్యం! ఇంతకీ నీ వెవడివి? ఆ దుర్మార్గుడి బంటువా? చెప్పు," అంటూ శిఖిముఖి వాడి మెడ పట్టుకుని వూపాడు.

"నేను గండభేరుండ పక్షి జాతివాణ్ణి. చుక్కలకంటా ఎగరగలను; ఈ భూప్రపంచాన్ని క్షణకాలంలో చుట్టి రాగలను," అంటూ వాడు గజాచారిలా పూగిపోసాగాడు.

"ఏ దేదో మాంచి తాగిన మైకంలో వున్నాడు. వీడి నుంచి మనం పూజారి సందేశం వినటం ఎలా సాధ్యం?" అంటూ శిఖిముఖి వాణ్ణి భుజాలు పట్టుకుని ఒక్క తోపు తోశాడు. ఆ తోపుకు వాడు పోయి ఒక చెట్టు బోదెకు కరుచుకుని, మెల్లిగా కూనిరాగాలు తీయసాగాడు.

అప్పటివరకూ జరుగుతున్నదంతా పరీక్షగా చూస్తున్న నాగుమల్లి చప్పున పక్షి మనిషి దగ్గరకు పోయి, ఈటె తిప్పి వాడి భుజాన పాడుస్తూ, "నీవు సవరజాతి వాడివి కాదా? నీది తిమ్మగూడెమే కదా? గండుపోతు తెలుసా?" అని ప్రశ్నించింది.

గండుపోతు అన్న పేరు వింటూనే వాడు అదిరిపడి, "సవరగండుపోతా? అతడికి చావు తప్పదు. పూజారి దేవుడికి కోపం తెప్పించాడు. చూస్తూండు, రెండుమూడు రోజుల్లో పూజారి దేవుడు పంపే గండ భేరుండం అతణ్ణి కొడిపిల్ల కింద తన్నుకు పోయి, ఏ కొండశిఖరానే పెట్టుకుని పాడు చుకు తినేస్తుంది," అన్నాడు.

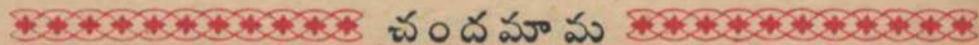
"ఈ తిక్క తిక్క మాటలు కట్టిపెట్టు. నీవు తిమ్మగూడెం వాడివి, నాకు తెలుసు. నేను సవరపెద్ద గండుపోతు కూతుర్ని; నాగుమల్లని. నీ పేరేమిటి?" అంటూ నాగుమల్లి ఈటె కర్రతో వాడి వెన్నుమీద బలంగా కొట్టింది.

ఆ దెబ్బతో వాడికి తిక్క సగం దిగి పోయింది. వాడు చప్పున తలతిప్పి నాగు మల్లి కేసి చూస్తూ, "నాగుమల్లివా? చెప్పు వేం? నిన్ను పూజారి దేవుడు మహారాణిని చేస్తానంటున్నాడు—నా పేరా? పాతపేరు

విదే గుర్తు లేదు. పూజారి దేవుడు విలిచే పేరు, సవర భేరుండం," అన్నాడు.

"నువ్వు సవర భేరుండానివి కాదు, చవట భేరుండానివి. ఆ దుర్మార్గు డేదో మందుమాకులు ప్రయోగించి నీ మతి చెడ కొట్టి నట్టుంది. లేకపోతే విప్పసారా అతిగా తాగి వుంటావు. అందుకే యింత సేపటి నుంచి విచ్చి విచ్చిగా మాట్లాడుతున్నావు. నీ కైపు దించి నిన్నిప్పుడే మామూలు మనిషిగా చేస్తాను," అంటూ శిఖిముఖి, భేరుండాన్ని నడుం పట్టుకు ఎత్తి భుజాన వేసుకుని, దాపులనున్న సెలయేటి దగ్గరకు పరుగు పరుగున పోయి, విసిరి పడవేశాడు.

నీళ్ళల్లో పడుతూనే భేరుండం పెద్దగా ఓ చావుకేక పెట్టాడు. అతడికి తాను నీటి ప్రవాహన పడి కొట్టుకు పోయి ఏ రాతికో తల తగిలి చస్తానన్న భయం కలిగింది. శిఖిముఖి అతణ్ణి నీటివాలు వెంట కొట్టుకు పోకుండా పట్టుకుని, తలను నీటిలో ముంచుతూ, “ఈ దెబ్బతో నీ మత్తు పదులుతుంది, తిరిగి మనిషివవుతావు,” అన్నాడు పళ్ళు కొరుకుతూ.

శిఖిముఖి వాణ్ణి ఆ విధంగా నాలుగైదు సార్లు నీటిలో ముంచి ఎత్తేసరికి భేరుండం ప్రాణభయంతో తల్లడిల్లి పోతూ, “చంపకు నన్ను, మహారాజా! పూజారి దేవుడు

పంపిన సందేశం వినండి, ఆ పటం చూడండి. మహారాణి ఎక్కడ? కాపాడు, రక్షించు, మహారాణి!” అంటూ అరిచాడు.

సెలయేటి ఒడ్డున నిలబడి యీ గొడవంతా చూస్తున్న నాగుమల్లి, భేరుండం మాటలకు విరగబడి నవ్వుతూ, “శిఖి! వాణ్ణి చంపకు. నీ వైద్యంతో వాడికి ఉన్న కాస్త మతి కూడా పోయినట్టుంది. ఒడ్డున పడెయ్యి,” అన్నది.

శిఖిముఖి ఆ మాటలతో కాస్త కాంతించి, గండభేరుండాన్ని నీటిలో నుంచి పైకెత్తి ఒడ్డుకు గిరవాటు వేశాడు. వాడు పడ్డ చోటునే ఆయాసపడుతూ లేచి కూర్చుని, “నన్ను దయ తలచండి. ఆకాశంలో ఎంతో దూరం నుంచి ఎగిరి వచ్చిన ఆయాసం, శ్రమా పల్ల ఏదేదో మాట్లాడాను,” అన్నాడు వగర్చుతూ.

“ఏదో పటం అన్నావే, ఏమిటది?” అని ప్రశ్నించాడు శిఖిముఖి.

“ఆమరిచాను, మహారాజా!” అంటూ గండభేరుండం దుస్తుల్లో నుంచి గుండ్రగా చుట్టివున్న చర్మా న్నొకదాన్ని బయటికి తీసి, “ఇది మంచు జింక చర్మం. విప్పి చూడండి. మీరు పాలించబోయే రాజ్యపు సరిహద్దులూ, ఆ రాజ్యంలోని కొండలూ,

నదులూ, అరణ్యాలూ అన్నీ వుంటవి. మీరు వెంటనే బయలుదేరాలి. పూజారి దేవుడున్న చోటుకు తీసుకు పోతాను. తరవాత ఆయన మనందరినీ ఆకాశమార్గాన బ్రహ్మపుత్రా నదీలోయలకు ఎత్తుకు పోతారు," అన్నాడు సవర భేరుండం.

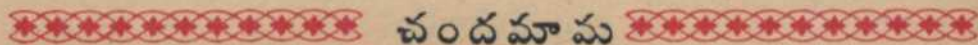
శిఖిముఖి, నాగుమల్లి అతని మాటలేమీ పట్టించుకోలేదు. వాళ్ళు గుండ్రంగా చుట్టి వున్న జింకచర్మాన్ని విప్పి, దాని మీద రంగుల్లో చిత్రించివున్న అపూర్వ దృశ్యాలను చూస్తున్నారు. అందులో ఒక చోట శిథిలాలయం చిత్రించబడి వున్నది. దాని పక్కగా ఒక మహానదీ, కొండలూ, అరణ్యాలూ చిత్రితమయాయి. దూరంగా మంచుతో కప్పబడిన హిమాలయ పర్వతాలు కనిపిస్తున్నవి. శిఖిముఖి, నాగుమల్లి ఆ దృశ్యాలు చూస్తూ మైమరిచారు. వారి నేడే అదృశ్య శక్తి ఒకటి ఆ సుందర ప్రాంతాలకు అహ్వనిస్తున్నట్టుగా తోచింది.

"శిఖి! మనం యీ బొమ్మలో వున్న హిమాలయ ప్రాంతాలకు వెళదామా? పూజారి చెప్పే రాజు, రాణి మాటలు నేను నమ్మను. కాని, తురికే ఒకసారి అతడి వెంట వెళ్ళి, అద్భుతంగా వున్న ఆ కొండలూ అవీ చూసినట్లైతే," అన్నది నాగుమల్లి.

శిఖిముఖి, అమె కేసి తలతిప్పి చూశాడు. నాగుమల్లి కళ్ళింత చేసుకుని, జింకచర్మం మీద చిత్రించబడ్డ దృశ్యాల కేసి చూస్తూ అనందపారవశ్యంలో మునకలు వేస్తున్నది. శిఖిముఖి ఏదో ప్రమాదాన్ని శంకించిన వాడిలా కనుబొమలు పైకెత్తి, తలాడిస్తూ, నాగుమల్లి భుజం మీద చేయివేసి, "మల్లి! నువ్వీ లోకంలోనే వున్నావా? లేక శిథిలాలయ పూజారి మంత్ర ప్రభావానికి కట్టుబడి పోయావా?" అని ప్రశ్నించాడు.

ఆ ప్రశ్నతో నాగుమల్లి ఉలిక్కిపడి, "భేరుండానికి లాగే నాకూ మతిపోయి నట్టుంది. ఆ దుర్మార్గుడైన పూజారి వెంట

ఒకసారి ఆ దుష్టుడు మన కంటబడితే, వాణ్ణి పట్టుకు బంధించటం ఏమంత కష్టం కాదు,” అని చెప్పాడు.

నాగుమల్లి అందుకు సంతోషంగా అంగీకరించింది. ఆ వెంటనే శిఖిముఖి, గండభేరుండాన్ని సమీపించి, “ఇక పద, మీ పూజారి దేవుడి దగ్గరకు దారితియ్యి,” అన్నాడు.

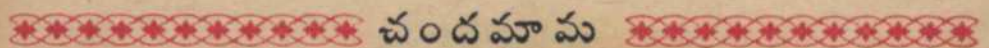
గండభేరుండం ఆ మాటలు వింటూనే పరవశుడై పోయినట్టు గంతులు వేస్తూ, “రండి, రండి. కాబోయే మహారాజూ, మహారాణీలను పూజారిదేవుడికి పరిచయం చేయటం కన్న నాక్కావలసిందేమున్నది? రాజ్యం వచ్చి తరవాత, యీ సవర భేరుండాన్ని మాత్రం మరవకండి,” అని చెట్లల్లోంచి కొండ మీదికి దారితీశాడు.

ఆ కొండప్రదేశ మంతా పెద్దపెద్ద వృక్షాలతో కప్పకుపోయి వున్నది. భేరుండం ఆ ప్రాంత మంతా క్షుణ్ణంగా తెలిసినవాడిలాగా గబగబా నడవసాగాడు. శిఖిముఖి, నాగుమల్లి చుట్టూ పరికించి చూస్తూ, ఆయుధాలు జాగ్రత్తగా పట్టుకుని వాణ్ణి అనుసరించారు.

ఒక పావుగంట గడిచింది. ఆ సరికి వాళ్ళు కొండ మీదికి చాలాదూరం ఎక్కారు. ఇప్పుడు భేరుండం ఏదో గుర్తుల కోసం

ఆ బ్రహ్మపుత్రానది లోయల కేసి వెళ్ళటం ఏమిటి?” అన్నది, నొచ్చుకుంటున్నట్టు.

“నేనూ అదే అడగబోతున్నాను. వాడు మన శత్రువు ..” అంటూ శిఖిముఖి అగి, సవర భేరుండం కేసి తల తిప్పి, “నువ్విక్కడే వుండు. నీ వెంట ఆ పూజారి దేవుడి దగ్గరకొస్తాం,” అని చెప్పి, నాగుమల్లిని కొంచెం దూరంగా తీసుకుపోయి, “ఆ శిథిలాలయ పూజారిని పట్టుకునేందుకు యిదొక అవకాశం. వాడు యీ ప్రాంతాల్లో చేసిన ఘోరాలు అన్నీ యిన్నీ కావు. గండభేరుండం మాటలు నమ్మినట్టు నటించి, వాడి వెంట పూజారి దగ్గరకు వెళదామా?

చందమామ

చూస్తున్నవాడిలా తల అటూ యిటూ తిప్పతూ మెల్లిగా నడుస్తున్నాడు. శిఖిముఖీ, నాగుమల్లులు ఒక మహావృక్షం బోదెను చుట్టి ముందుకు పోయేంతలో, “నా బిడ్డల్లారా! వస్తున్నారా? అప్తాప్తా!” అన్న శిథిలాలయ పూజారి వికృత కంఠధ్వని వినిపించింది.

ఇద్దరూ గతుక్కుమని తలలెత్తి పైకి చూశారు. వాళ్ళ కళ్ళకు భయంకొల్పే అద్భుత దృశ్యం ఒకటి కనిపించింది. వాళ్ళు కింద అరణ్యంలో చంపిన ఎలుగు బంటు చెట్లకొమ్మల మీదుగా—గాలిలో తెలుతూ పైకి పోతున్నది.

“శిఖి! అది మనం చంపిన ఎలుగే! మెడ ఒక పక్కకు వేలాడవేసి వున్నది కనబడటం లేదా?” అన్నది నాగుమల్లి అశ్చర్యపడుతూ.

“తెలుస్తూనే వున్నది. దేని సాయంతో శిథిలాలయ పూజారి దాన్ని పైకి లాగు

తున్నాడో అర్థం కావటంలేదు. ఓహో, భేరుండాన్ని మన ముందు దించినట్టు ..” అని శిఖిముఖి ఏదో చెప్పబోయేంతలో, పై నుంచి పూజారి కంచుకంతం గణగణ మంటూ మోగింది:

“అవి కాళ్ళనుకుంటున్నావా? కాదు, కర్మపాశాలు! వాటికి బద్ధుడయ్యే, భల్లూ కేశ్వరుడు నా దగ్గర కొస్తున్నాడు; మీరూ నా దగ్గర కొస్తున్నారు.”

ఆ మరుక్షణంలోనే జుయ్ మంటూ రెండుమూడు బాణాలు చెట్లకొమ్మల మీదుగా పైకి దూసుకుపోయినై. దానితోపాటే విక్రమ కేసరి గొంతు కూడా వినిపించింది: “శిఖి! మల్లీ! ఆ పూజారి వున్న గుహ తెలిసింది. చుట్టుముట్టుదాం. ఇదుగో వస్తున్నాను.”

శిఖిముఖీ, నాగుమల్లి ఆ కంఠధ్వని వినవచ్చిన వైపుకు తలలుతిప్పి చూశారు. విక్రమకేసరి వేగంగా వాళ్ళ కేసి పరిగెత్తుకు వస్తున్నాడు. —(ఇంకావుంది)

పట్టపరీక్ష

విసుగు చెందని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, నీ ఓర్పు అసాధారణమైనది. నీవు పడు తున్న శ్రమలో సూర్యోపద్రవం వలన పడకుండా పట్టపరీక్షలో నెగ్గి చంద్రపాలుడు కాంతిపుర సింహాసనాన్ని సాధించుకున్నాడు. శ్రమ తెలియకుండా ఉండగలందులకు నీకు చంద్రపాలుడి కథ చెబుతాను విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

కాంతిపుర రాజైన కాలకంఠుడికి సూర్య పాలుడూ, చంద్రపాలుడూ అని ఇద్దరు కొడుకు లుండేవారు. తగిన వయసు రాగానే వారిద్దరినీ విద్యాభ్యాసానికి రాజగురువు వద్దకు పంపారు. యుక్తవయస్కులయే దాకా వాళ్ళు గురువు వద్ద నేర్చుకోవడం

బేతాళ కథలు

“నాకా మాట తెలియదా, మహారాజా? ఆచారాన్ని పాటించటం కన్న, రాజ్యకేమం ముఖ్యమని నా ఉద్దేశం. సూర్యపాలుడి పరిపాలనలో కంటే, చంద్రపాలుడి పరిపాలనలో రాజ్యం మరింత శ్రేయస్సు పొందుతుందని నా దృఢవిశ్వాసం. సూర్య పాలుడు దురహంకారి, దూరాలోచన లేని వాడు, ధైర్యశాలి అయినా కాదు. ఈ లోపాలేవీ చంద్రపాలుడిలో లేవు,” అన్నాడు రాజగురువు.

“మీరన్న మాట నిజమే అయినట్లయితే వాళ్ళిద్దరికీ ఏదైనా పరీక్ష పెట్టటం మంచి దనుకుంటాను,” అన్నాడు రాజు.

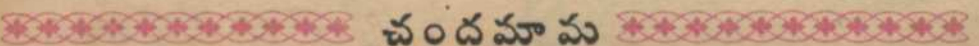
“ప్రత్యేకించి పరీక్ష పెట్టనవసరం లేదు. ఇద్దరినీ దేశసంచారం చేసి రమ్మనండి. తిరిగి వచ్చి వాళ్ళు తమ అనుభవాలు చెప్పి నప్పుడు ఎవరు ఎటువంటి వారైనదీ మీకే తెలుస్తుంది,” అన్నాడు రాజగురువు.

గురువును పంపేసి రాజు తన కుమారులతో, “మీ చదువు పూర్తి అయింది. మీలో పెద్ద వాడిని యువరాజుగా అభిషేకింతుమని నేను అనుకున్నాను. కాని ఇంత కాలమూ మీకు గురువుగానూ, తండ్రిగానూ ఉంటున్న రాజగురువు నన్ను తొందర పడవద్దనీ, ఒక వారం రోజులపాటు మిమ్మల్నిద్దరినీ

విద్యలన్నీ నేర్చుకున్నారు. వాళ్ళ చదువు పూర్తి కాగానే రాజు గురువును సన్మానించి, తన కొడుకుల చదువు గురించి అడిగాడు.

“మహారాజా, మీరు త్వరలోనే మీ పెద్ద వాణ్ణి యువరాజుగా అభిషేకించబోతున్నారనుకుంటాను. గురువుగా నా అభిప్రాయమేమంటే, పెద్దవాడు రాజ్యార్హుడు కాదు. అందుకు రెండవవాడే తగినవాడు,” అన్నాడు రాజగురువు.

రాజు నిర్ఘాతపోయి, “అదేమిటి, గురుదేవా? పెద్దవాడికి కాదని చిన్నవాడికి పట్టం కట్టటం ఆచారవిరుద్ధమూ, సంప్రదాయ విరుద్ధమూ అయిన పనిగదా?” అన్నాడు.

చందమామ

దేశాటనకు పంపమనీ, మీరు తిరిగి వచ్చినాక మీలో ఎవరిని యువరాజుగా అభిషేకించాలో నిర్ణయించుకోమనీ అన్నారు. పూజ్యుడైన ఆయన మాట ప్రకారమే చేయదలిచాను. అందుచేత మీరు ఇవాళే బయలుదేరి, దేశం చుట్టి, మళ్ళీ వచ్చే ఈ వారానికి తిరిగి రండి,” అన్నాడు.

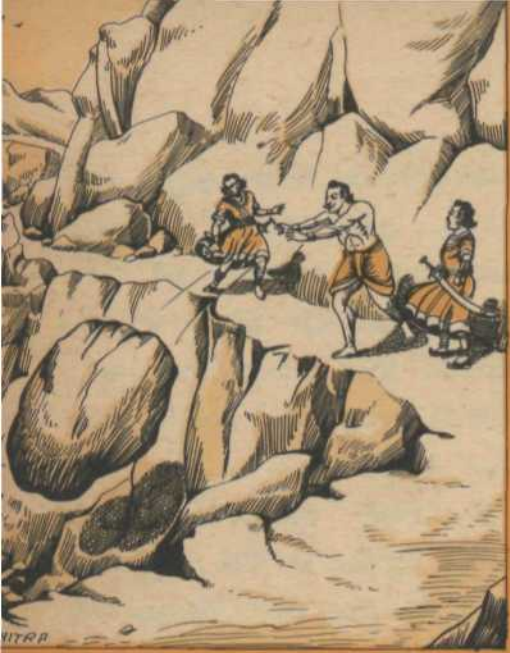
ఈ మాటకు సూర్యపాలుడు రోషం తెచ్చుకుని, “నాకు రాజ్యాభిషేకం చెయ్యటం గురువుగారికి ఇష్టం లేకనే అలా అని ఉంటారు. యువరాజును కావలసిన వాణ్ణి ముమ్మాటికీ నేనే. అది ఇంకొక విధంగా జరగటానికి వీల్లేదు,” అన్నాడు.

చంద్రపాలుడు కూడా అన్ననే సమర్థించాడు. అతను తండ్రితో, “మీ ఆజ్ఞ అయినట్టియితే మేమిద్దరమూ ఒక వారం పాటు దేశాటన చేసి వస్తాం, కాని మీ ఆనంతరం రాజు కావలసినవాడు అన్నే అవుతాడు గాని, నేను ఎంతమాత్రమూ కాను,” అన్నాడు.

ఈ మాటతో సూర్యపాలుడు చాలా సంతృప్తి పడ్డాడు. ఆ రోజే అన్నదమ్ము లిద్దరూ, తమ వెంట ఎవరూ లేకుండా కాలి నడకన దేశయాత్ర మీద బయలుదేరారు.

ఆ రాత్రి చాలా పొద్దుపోయి వారొక నడిని చేరుకున్నారు. నది దాటించే పడవవాడు

మర్నాడు కొంత పొద్దెక్కాక రాజకుమారులు ఒక కొండ పక్కగా నడుస్తూండగా ఒక పెద్ద బండరాయి కొండ మీది నుంచి అతివేగంగా దొర్లుకుంటూ వారి కేసి వచ్చింది.

"అమ్మయ్యో!" అని సూర్యపాలుడు పెద్ద చావుకేక పెట్టాడు.

రాయి వచ్చే దారిలో ఒక దృఢకాయుడుండి, ఎంతో సాహసంతో ఆ రాతిని ఒక పక్కకు నెట్టాడు. రాజకుమారులకు ప్రమాదం తప్పింది.

సూర్యపాలుడు ఆ దృఢకాయుణ్ణి దగ్గిరికి పిలిచి, "నువ్వు ఇవాళ ఎవరి ప్రాణాలు కాపాడావో తెలుసా? నేను ఈ దేశానికి యువరాజును, కాబోయే రాజును. ఫలాని రాజుగారి ప్రాణాలు కాపాడినవాడు మా పూర్వీకుడేనని నీ ముందు తరాలవాళ్ళు చెప్పకుంటారు. నీకు సంఘంలో అంతులేని కీర్తి వస్తుంది. ఇక నీ దారిన పో," అని చెప్పి ముందుకు సాగాడు.

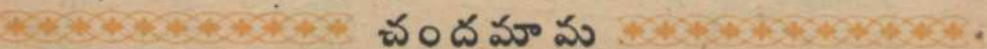
చంద్రపాలుడు ఆ దృఢకాయుణ్ణి పలకరించి, అతను చాలా పేదగా బతుకుతున్నాడని తెలిసి, "నీ వంటి ధైర్య సాహసాలు గలవాడు ఈ కొండల మధ్య అనామకుడుగా ఉండటం మంచిది కాదు. నా వెంట వచ్చి

పడవలోనే పడుకుని నిద్రపోతున్నాడు. రాజకుమారులు వాణ్ణి లేపి, పడవలో నది దాటారు.

"వేళగాని వేళ పడవ నడిపాను. ఏదన్నా కానుక ఇప్పించండి," అన్నాడు పడవవాడు.

సూర్యపాలుడు వాడి కేసి చురచురాచూసి, "ఏంరా, నే నెవరనుకున్నావు? ఈ దేశపు యువరాజును. నన్నే కేవు అడుగుతావా? తాట ఒలిపించగలను," అంటూ పడవ దిగాడు.

అతని వెనకగా పడవ దిగుతున్న చంద్రపాలుడు పడవవాడికి ఒక వరహా ఇచ్చాడు.

నాకు అంగరక్షకుడి ఉద్యోగం చేస్తావా?" అని అడిగాడు.

దృఢకాయుడు అందుకు సంతోషంగా సమ్మతించి, చంద్రపాలుడి వెంట బయలుదేరాడు. చంద్రపాలుడు తన అన్నను కలుసుకుని, తమ ప్రాణాలను కాపాడిన వాడికి తన అంగరక్షకుడి పని ఇచ్చానని చెప్పాడు.

"ఈ మాత్రం సహాయం చేసినందుకేనా? మన ప్రాణాలు కాపాడటంలో అతను తన ధర్మాన్ని నిర్వర్తించాడు. అందుకోసం ప్రత్యుపకారం చెయ్యటం అనవసరం," అన్నాడు సూర్యపాలుడు.

"నేనా మాట అలోచించనే లేదు. కొండ మీదినుంచి దొడ్లి వచ్చే బంగారాయిని పక్కకు నెట్టటానికి ఎంత సాహసమూ, ఎంత బలమూ కావాలో అలోచించావా? మనం రాజకుమారులమని తెలిసి ఇతను మనని కాపాడ లేదు. నేను చేస్తున్నది ప్రత్యుపకారం ఏ మాత్రమూ కాదు. ఇంతటి సాహసీ, బలాధ్యుడూ నాకు అంగరక్షకుడుగా ఉండటం నాకే ఉపకారం. సూరేళ్ళు ప్రపంచం గాలించినా ఇటువంటివాడు దొరకడు," అన్నాడు చంద్రపాలుడు.

అప్పటిదాకా సూర్యపాలుడికి ఆ బలాధ్యుడి సాహసమూ, బలమూ అర్థం

కానేలేదు. ఆ సంగతి ముందు గ్రహించి ఉంటే ఆ మనిషిని తానే తన అంగ రక్షకుడుగా నియమించుకునేవాడే. ఇప్పుడు అవకాశం జారిపోయింది.

తరవాత వారొక అరణ్యం ప్రవేశించారు. అందులో కొంతదూరం వెళ్ళాక దూరాన వారికొక సింహం కనిపించింది. దాన్ని చూస్తూనే సూర్యపాలుడు తన బాబాలు తీసి వేగంగా దాని పైన విసిరాడు. వాటిలో చాలా భాగం గురి తగల లేదు. ఒకటి రెండు బాబాలు తగిలినా లక్ష్యపెట్టక సింహం తాపీగా నడుచుకుంటూ రాజ కుమారుల కేసి వచ్చింది.

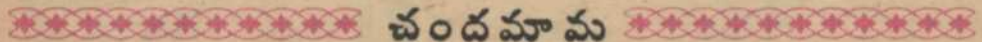

సూర్యపాలుడు కంగారుపడి కాలిసత్తువ కొద్దీ పారిపోయాడు.

చంద్రపాలుడు మాత్రం అక్కడే నిలిచి ఆ సింహాన్ని శ్రద్ధగా గమనించసాగాడు. అది గర్జించలేదు. దానిలో ఏవిధమైన వికారమూ ఉన్నట్టు కనిపించలేదు. అది చంద్రపాలుణ్ణి సమీపించి, అతని ముందు అగింది. అతను వంగి దాని శరీరంలో గుచ్చుకున్న రెండు బాబాలనూ లాగేసి, గాయాలను చేత్తో గట్టిగా రుద్దాడు. కృతజ్ఞత చూపిస్తున్న దాని లాగా సింహం అతని చేతిని నాకింది.

“ఈ సింహం మనదే దొరా! వెంట తీసుకుపోదాం,” అన్నాడు బలాధ్యుడు. వాడు అన్నట్టుగానే ఆ సింహం చంద్రపాలుడి వెంట కుక్క లాగా వచ్చింది.

సింహాన్ని చూసి పారిపోయిన సూర్యపాలుడు తన తమ్ముడి కన్న ఒక ఘడియ ముందుగా ఇల్లు చేరుకుని, దారిలో తమకు జరిగిన అనుభవాలన్నీ చెప్పి, “నాలాగే తమ్ముడు కూడా పారిపోయి వచ్చేసి ఉండవలసింది. ఆ సింహం వాణ్ణి, వాడి అంగ రక్షకుణ్ణి తీసేసే ఉంటుంది. నా యువ రాజ్యాభిషేకానికి వాడు నా వెంట ఉంటాడని ఎంతో ఆశించాను,” అని పెద్దగా నిట్టూర్పు విడిచాడు.

చందమామ

సరిగా అదే క్షణంలో చంద్రపాలుడు తన అంగరక్షకుణ్ణి, సింహాన్ని వెంటబెట్టుకుని వచ్చాడు. ఆ సింహం తన కేసి కోపంగా చూస్తున్నట్టు కనిపించేసరికి సూర్యపాలుడు కంపరం పుట్టి, లోపలికి పారిపోయాడు.

తరవాత రాజు తన కొడుకుల నిద్దరినీ పిలిపించి, యౌవరాజ్యాభిషేకం మాట ప్రస్తావించినప్పుడు సూర్యపాలుడు, "తమ్ముణ్ణి యువరాజుగా అభిషేకించండి," అనేశాడు. అతని ఇష్టానుసారమే రాజు తన రెండో కొడుకును యువరాజుగా అభిషేకించాడు.

బేతాళు డీ కథ చెప్పి, "రాజా, అంత ధూరహంకారి అయిన సూర్యపాలుడు తనంతట తానే తన తమ్ముడికి రాజ్యం దక్కటానికి ఎందుకు సమ్మతించాడు? అతని వద్ద ఒక బలాధ్యుడైన అంగరక్షకుడూ, సింహమూ ఉన్నాయనా? ఈ సందేహానికి

సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావేనీ తల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "సూర్యపాలుడు సింహాసనం మీద ఆశ పదులు కోవటానికి ఇవేవీ అసలైన కారణాలు కావు. తాను సింహాన్ని చూసి పారిపోయి రావటం రాజభవనంలో అందరికీ తెలిసింది. ఆ మచ్చ పెట్టుకుని అతను రాజభవనంలో ఎవరినీ మెప్పించలేడు. తాను రాజైనప్పుడు తన తమ్ముడు తన ప్రజలలో ఒకడవుతాడు. అతనే ఆ సింహాన్ని వెంట తెచ్చినవాడు. తన కన్న ధైర్యవంతుడని రుజువయిన వ్యక్తి మీద ఏ రాజు అధికారం చలాయించలేడు. అందుచేత సూర్యపాలుడు సింహాసనాన్ని త్యాగం చెయ్యటం తప్పనిసరి అయింది," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మోసభంగం కలగగానే బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై తిరిగి చెట్టెక్కాడు. (కల్పితం)

నాలుగు పిశాచాలు

ఒక గ్రామం చివర ఒక పాత సత్రం ఉండేది. అందులో పిశాచాలుంటాయనీ, రాత్రివేళ ఎవరైనా ఆ సత్రంలో ఉంటే వాళ్ళను చంపేస్తాయనీ ప్రతీతి ఉండేది.

ఆ ఊళ్ళోనే నల్లమందుభాయి ఒకడుండే వాడు. వాడు చిలుములో నల్లమందు వేసి పిల్చి, అత్మానందంలో ముణిగి తేలుతూ ఉండేవాడు. నల్లమందు కొనటానికి డబ్బు లేనప్పుడు మాత్రమే వాడు ఏదైనా పని చేసే వాడు; చేసిన పనికి కూలిడబ్బులు చేతిలో పడగానే వెళ్ళి నల్లమందు కొని, దాన్ని తన చిలుము గొట్టంలో వేసి పిల్చి, తిరిగి ఆనంద సాగరంలో తేలిపోయేవాడు.

ఒకనాటి సాయంకాలం వేళ వాడి దగ్గర ఉన్న నల్లమందంతా అయిపోయింది. కొండామంటే దగ్గర డబ్బు లేదు. ఎక్కడ నైనా పని ఏదన్నా చేతామన్నా ఏమీగాని సమయమయింది. అందుచేత వాడు వీధిన

పడి, అందరినీ పీడించసాగాడు: "నా చిలుముకు ఇంత నల్లమందు ఇప్పించండి, మీరేడి, చెయ్యమంటే అది చేస్తాను."

ఎవరూ వాడి మొర ఆలకించ లేదు. కాని కొందరు కుర్రాళ్ళు వాణ్ణి విడిపించాలనుకుని, "ఒరే, నువ్వీరాత్రి సత్రంలో గడిపావంటే నీ చిలుములో నల్లమందు వెయ్యటమేగాక, నీకు భోజనం కూడా పంపిస్తాం," అన్నారు.

నల్లమందు ఇచ్చినట్లయితే వాడు ఆ రాత్రి కాలాన్నంతా నరకంలో గడపమన్నా గడుపుతా నన్నాడు.

యువకులు తమలోతాము నవ్వుకుని, నల్లమందుభాయి చిలుము నిండా నల్లమందు నించి, రాత్రికి భోజనం కూడా మూట గట్టి ఇచ్చారు. తరవాత వాళ్ళు వాణ్ణి సత్రం దాకా తీసుకుపోయి, లోపలికి పంపి, తమ దారిని తాము వెళ్ళిపోయారు.

నల్లమందుభాయి ఆననశుద్ధిగా సత్రంలో కూర్చుని నల్లమందు అంటించి, తాగ నారంభించాడు. త్వరలోనే వాడు అత్మా నందంలో ముణిగిపోయాడు. వాడి బుర్రలో పికాచాల ఆలోచనే లేదు.

సరిగా అర్ధరాత్రి వేళ నాలుగు పికాచాలు నిశ్శబ్దంగా సత్రం ప్రవేశించాయి. తన్న యత్వంలో ఉన్న నల్లమందుభాయి కళ్ళు మూసుకుని ఉండటంచేత వాటిని గమనించనుకూడా లేదు.

ఎవడో ఆ రాత్రివేళ సత్రంలో ఉండటమే పికాచాలకు అశ్చర్యమయింది. వాడు తమను చూసి బెదిరి పారిపోక పోవటంతో వాటి అశ్చర్యం రెట్టించింది. అవి ఇంకా దగ్గిరికి వచ్చి వాడి ముఖంలో ముఖాలు పెట్టాయి. అప్పటికి వాడు కళ్ళు తెరవలేదు.

అంతకన్న కూడా అద్భుతం ఒకటి పికాచాల కంట బడింది: ఆ మనిషి ఎటువంటి మనిషాగాని వాడు నిప్పు మింగుతున్నాడు! ఇది చూసి పికాచాలు కొద్దిగా బెదిరి, వాడికి ఎడంగా జరిగాయి.

ఇంతలో నల్లమందుభాయికి అకలి వుట్టుకొచ్చింది. వాడు కళ్ళు మూసుకునే తన పక్కన ఉన్న మూట తీసుకుని తడివి చూశాడు. వాడి చేతికి ముందుగా కాజాలు

తగిలాయి. “ఒరే బక్కవాడా! నిన్ను ముందు తింటారా!” అన్నాడు నల్లమందుభాయి.

తరవాత వాడి చేతికి లడ్డూ తగిలింది.

“ఒరి గుండుగాడా! నువ్వు ఉన్నావా? నిన్ను తరవాత తింటాను,” అన్నాడు వాడు.

ఆ తరవాత వాడికి కొడిగుడ్డు తగిలింది. “నువ్వు కూడా ఉన్నావా, బట్టతలవాడా? నిన్ను ఒక్క గుక్కన మింగేస్తా!” అన్నాడు వాడు. చిట్ట చివరకు వాడి చేతికి సేమ్యాలాదిది తగిలింది. “ఒరే పీచూ, నీ పని చివరకు చెబుతారా! నిన్ను నమిలి నమిలి తింటా!” అన్నాడు నల్లమందుభాయి.

దురదృష్టవశాత్తూ, నల్లమందుభాయి నోట వచ్చిన "బక్కవాడు," "గుండు గాడు," "బట్టతల," "పీచుగాడు" అన్న మాటలు ఆ పిశాచాల పేర్లు. మిగిలిన పిశాచాలు వాటిని ఆ పేర్లతోనే పిలిచేవి.

నల్లమందుభాయి పైకి అన్న మాటలు విని పిశాచాలు హాడిలిపోయాయి.

"వీడు మామూలు మనిషికాదు. మామూలు మనిషైతే ఈ సత్రంలో రాత్రి వేళ చేరటానికి ఎన్ని గుండెలుండాలి? అదీగాక వీడు నిప్పు మింగేస్తున్నాడు. అంతే గాక వాడు మనందరి పేర్లూ తెలుసు కున్నాడు. వీడు మనని తినటానికే వచ్చాడు. వీణ్ణి మంచి చేసుకోవటం తప్ప మరో మార్గం లేదు," అని పిశాచాలు నిశ్చయించుకున్నాయి. ఎక్కడ బంగారం పాతి పెట్టి ఉన్నదీ వాటికి తెలుసు. అందుచేత అవి వెళ్లి, ఆ బంగారాన్ని తవ్వి తెచ్చి, నల్లమందుభాయి ముందు పోసి, "అయ్యా,

బాబూ! ఇది తీసుకో. మా జోలికి మాత్రం రాకు," అన్నాయి.

నల్లమందుభాయి మత్తుగా కళ్లు సగం తెరిచి, ఎవరో బంగారంతో తన ఆహారాన్ని కొనటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారనుకుని, "అదేమీ కుదరదు. నాకు చచ్చే ఆకలిగా ఉంది. ఆరునూరైనా నా తిండి నేను తిని తీరాలి!" అన్నాడు.

పిశాచాలకు పై ప్రాణాలు పైనే పోయాయి. అవి ఆ బంగారాన్ని అక్కడే వదిలేసి, వాయువేగంతో పారిపోయాయి. అవి ఆలా ఎంతదూరం పారిపోయాయో, ఎక్కడ ఆగాయో మనకు తెలీదు. అటు తరవాత ఆ సత్రంలో పిశాచాలున్నట్టు ఎవరూ చెప్పకోలేదు. నల్లమందుభాయి మటుకు, శరీరశ్రమ లేకుండా, చెయ్యి చాచి ఒకరిని అడగకుండా, బతికున్నంత కాలమూ నల్లమందు సేవిస్తూ ఆత్మానందంలో ఓలలాడాడు.

చపలచిత్తపురాజు

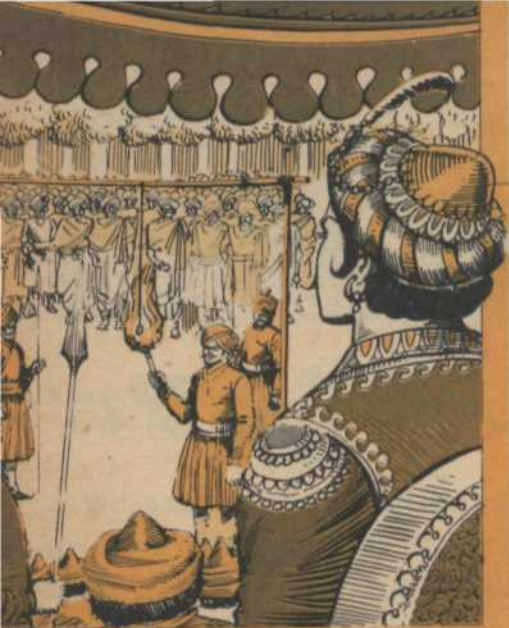
ఒకప్పుడు నాగపాలుడు అనే రాజుండే వాడు. అతను బొత్తిగా చపలచిత్తుడు. అతను తన మంత్రిలూ, హితైషులూ చెప్పే సలహాలను లక్ష్యపెట్టక తనకు తోచినదెల్లా చేసేవాడు. అతని ఆజ్ఞలను పాలించలేక అతని మంత్రి దేవరాజు నానా అగచాట్లూ పడేవాడు. ఎందుకంటే నాగపాలుడు అసాధ్య మైనవీ, అసంభవమైనవీ కోరుతూండేవాడు.

దేవరాజు గొప్ప మేధావీ, జ్ఞానీ, బహు ముఖ శాస్త్రపరిజ్ఞానం కలవాడూ కావటం చేత నాగపాలుడితో వేగుకొస్తున్నాడు. రాజు గారి ప్రధాన అంగరక్షకుడైన శివసేనుడు దేవరాజుకు కుడిభుజంగా ఉండేవాడు. రాజుగారి గొంతెమ్మ కోరికలు తీర్చటంలో అతను దేవరాజుకు కొంత సహాయపడుతూ ఉండేవాడు.

ఉదాహరణకు, ఒకనాడు రాజుగారు తన మంత్రిని పులిపాలు తెమ్మన్నాడు.

అప్పుడు శివసేనుడు ఎనిమిదివందల మంది భటులతో ఆరణ్యానికి వెళ్లి, ఈనన ఆడ పులి కోసం మూడు వగళ్ళూ, మూడు రాత్రులూ వెతికి, చివరకు అలాటి పులిని వలవేసి పట్టి తెచ్చాడు. దాని కాళ్ళూ, నోరూ దృఢంగా బంధించి, రాజుగారి సమక్షంలో భటుల చేత దాని పాలు పిలికించాడు మంత్రి.

ఒకనాడు రాజు మంత్రితో, “కిందటి రాత్రి నాకు ఒక విచిత్రమైన కల వచ్చింది. అందులో ఒక యోగి రాజభవనానికి వచ్చి, ఒక వింత చూపాడు. అదేమిటంటే, బూడిద తాడుకు ఒక ఉంగరం వేళ్ళాడు తున్నది. తాడు తెగలేదు, ఉంగరం కింద పడిపోలేదు. అది కలే అనుకో. కాని ఆ యోగినీ, ఆయన చూపిన వింతనూ కళ్లారా చూడాలని ఉంది. వెంటనే వెళ్లి, మూడు రోజుల లోగా అందుకు తగిన ఏర్పాట్లన్నీ

పూర్తిచెయ్యి. లేకపోతే నీ తల తీసేయి స్తాను,” అన్నాడు.

దేవరాజు దీర్ఘాలోచనలో మునిగిపోయి ఆ రాత్రి నిద్రపోలేదు. మర్నాడు తెల్ల వారింది. రాజుగారి కోరిక నెరవేర్చటాని కింకా రెండు రోజులే వ్యవధి ఉన్నది. ఈ లోపల ఆయన కోరినది సిద్ధించకపోతే తన తల ఎగిరి పోతుంది. కాని, రాజుగారి కోరిక తీర్చేటందుకు ఎలాటి ఉపాయమూ దేవరాజుకు తట్టలేదు.

రెండోరోజు మధ్యాహ్నం ఆయన కొక ఆలోచన వచ్చింది. రాజుగారు కోరిన ప్రదర్శన ఇవ్వటానికి ఇంద్రజాలం తప్ప

మరొక మార్గం లేదు. అందుచేత ఆయన తన పుస్తకాలలో నుంచి ఇంద్రజాల గ్రంథాన్ని తీసి, పేజీలు తిప్పసాగాడు. త్వరలోనే ఆయనకు కావలసింది దొరికింది.

ఆ సాయంకాలం లోపల ఆయన చేయ వలసిన ఏర్పాట్లన్నీ చేసుకుని, మర్నాడు ఉదయం ఒక యోగిని వెంటబెట్టుకుని, రాజసభకు వెళ్ళాడు.

“మహారాజా, వీరు మౌనానందస్వామి వారు. మాట్లాడరు. మీరు కలలో చూసిన వింతను వీరు మీకు ప్రత్యక్షంగా చూపు తారు. మీరు దయ చేసి వారిని ఇంకే ఇతర కోరికా కోరకండి,” అని దేవరాజు నాగపాలుడితో అన్నాడు.

రాజు అందుకు సమ్మతించాడు. యోగి లేచి నిలబడి ఒక దారం పైకి తీశాడు. ఆయన దాని ఒక చివరను ఒక కర్రపుల్లకు కట్టి, దారం రెండో చివరను ఒక ఉంగరం వేళ్ళాడగట్టాడు.

యోగి సంజ్ఞ చెయ్యగానే దేవరాజు దారా నికి నిప్పుపుల్ల వెలిగించి పెట్టాడు. సభికు లంతా చూస్తూండగా దారం పూర్తిగా కాలి పోయి బూడిద అయింది. కాని దారం ఆకారం మారలేదు. దానికి వేళ్ళాడగట్టిన ఉంగరం పడిపోనూలేదు.

రాజు, సభికులూ ఉత్సాహంతో హర్ష ధ్వానాలు చేశారు. రాజు యోగికి మంచి బహుమానాలు కూడా ఇచ్చాడు. దేవరాజు తలకు గండం తప్పిపోయింది.

ఆ రోజు మధ్యాహ్నం శివసేనుడు దేవరాజు ఇంటికి వచ్చి, “నేను నా పాత్ర సరిగానే నిర్వహించానా?” అన్నాడు.

దేవరాజు నవ్వి, “సరిగా నిర్వహించావు గనకనే నువ్వు, నేనూ ఇంకా ప్రాణాలతో ఉన్నాం. యోగి వేషంలో నిన్నెవరూ గుర్తించలేదు,” అన్నాడు.

“ఈ గారడీ చెయ్యడానికి ముందు మీరు దారాన్ని ఉప్పు నీటిలో ఎన్నిసార్లు నాన్చి ఆరబెట్టారు?” అని శివసేనుడు అడిగాడు.

“మూడుసార్లే. నీటిలో ఉప్పు బాగా దండిగా కలిపాను. అందులో దారాన్ని నాన్చి ఆరబెట్టాను. అలా మూడుసార్లు చేసిన మీదట దారం కాల్చిన పుటికి దాని

ఆకారాన్ని నిలబెట్టుకోవటమే గాక ఒక తేలిక ఉంగరాన్ని మోయగలిగింది. మన అదృష్టం బాగుందని చెప్పాలి. గట్టిగా గాలి వీచింది కాదు. అలా ఇరిగి నట్టయితే మన ఆట కట్టయేది. అందుకే రాజుగారికి వేసే వింజామరలను కూడా నిలిపివేయమన్నాను. మొత్తం మీద ఈ ఇంద్రజాలం ఇవాళ నా ప్రాణాలను కాపాడింది. మన రాజుగారి చపలచిత్తాన్ని సరి చెయ్యాలంటే నేను ఇంద్రజాలం పైన హెచ్చుగా ఆధారపడటం అవసరమని తోస్తుంది,” అన్నాడు దేవరాజు.

ఈ ట్రిక్కును మనం ఎవరమైనా చెయ్య వచ్చు. ఇతరులకు చేసి చూపే ముందు మనం తయారు చేసిన దారాన్ని పరీక్షించుకోవటం మంచిది. దారం కాలి బూడిద అయ్యాక గాలికి తట్టుకో లేదు. అందుచేత ఈ ట్రిక్కును ఫాన్ల కింద చెయ్యరాదు.

వింతసమస్య

ఒకనాడు ఒక రాజుగారు తన మంత్రిని, పండితులనూ దగ్గర కూర్చో బెట్టుకుని విద్యద్వైపిలో ఉండగా అక్కడికి ఒక యువతి వచ్చి, రాజుగారికి, సభకూ సమస్కారం చేసి, "మహారాజా, ఇక్కడ ఇంతమంది పండితులూ, మేధావులూ ఉన్నారు. నాకొక సమస్య వచ్చింది. దాని పరిష్కారం ఎలాగో తెలిపి పుణ్యం కట్టుకోగలరా?" అని వినయంగా వేడుకున్నది.

"చెప్పమ్మా, నీకు వచ్చిన సమస్య ఏమిటి?" అన్నాడు రాజుగారు, ఎంతరేసి సమస్యలనైనా ఇట్టే పరిష్కరించగలమన్న ధీమాతో నవ్వుతూ. ఆయన చుట్టూ చేరిన పండితులు చిరునవ్వు నవ్వి, ఆ యువతి కేసి చూశారు; ఏమిటా ప్రశ్న అన్నట్టు.

"నేను బ్రాహ్మణ యువతిని. మాది ఒక గ్రామం. మా తండ్రి గొప్ప వేద పండితుడు. మేం ప్రస్తుతం ఈ రాజధాని

లోనే ఉంటున్నాం. ఈ మధ్యనే మా తండ్రిగారు నాకు వివాహం చేయ సంకల్పించి, ఒక యువకుణ్ణి పెళ్ళి చూపు లకు పిలిచారు. నా ముందుపిల్ల లిద్దరూ వరుడు చాలా అందంగా ఉన్నాడనీ, తప్పక పెళ్ళాడమనీ నన్ను వేధిస్తున్నారు. నా ఎడ పిల్ల లిద్దరూ కూడా వరుడి మాటలకు ముగ్ధులై నన్ను తప్పక అతన్నే పెళ్ళాడ మంటున్నారు. కాని మావారు మాత్రం ఎటూ తేల్చక, ఎందుకో శంకిస్తున్నారు; ఈ పెళ్ళికి ఒక పట్టాన సమాధానపడకుండా ఉన్నారు. ఇంకో పక్క నా తండ్రిగారి ప్రోద్బలం హెచ్చుగా ఉన్నది. ఈ పరి స్థితిలో నేనీ పెళ్ళికి ఒప్పుకోవాలో, మానాలో తేల్చుకోలేక తికమక పడుతున్నాను. నా మెదడంతా మొద్దుబారిపోయింది. ఇక్కడ ఇంతమంది పండితులూ, జ్ఞానులూ ఉన్నారు. దయచేసి నాకు సరిఅయిన

సలహా ఇవ్వండి!” అని ఆ యువతి అందరికీ ఒక సమస్కారం చేసింది.

రాజు, పండితులూ కూడా ఆమె మాటలకు నిర్భ్రాంతపోయారు. ఆమె చూస్తే వివాహయోగ్యమైన వయసులోనే ఉన్నది. కాని తనకోక భర్తా, నలుగురు పిల్లలూ ఉన్నట్టు చెబుతున్నది. గొప్ప శ్రోత్రియుడైన తండ్రి తనను వివాహం చేసుకోమని నిర్బంధిస్తున్నాడంటున్నది. ఆమె మాటలు పట్టి అబద్ధాలైనా కావాలి, లేదా ఆమె తప్పించుకుని పారిపోయి వచ్చిన పిచ్చిదైనా అయివుండాలి.

ఆమె తమకు అవమానం చేసినందుకు అగ్రహించాలో, లేక అర్థంలేని ఆమె మాటలకు సవ్యాలో తేల్చుకో లేక పండిత ప్రకాండులంతా ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూసుకున్నారు. రాజు పండితుల ముఖాలను పరీక్షగా చూసి, వాళ్ళకూ ఆ యువతిని గురించి తనకు కలిగిన అనుమానాల లాటివే కలిగినవని గ్రహించి, తల తిప్పి తన మంత్రి కేసి చూశాడు.

మంత్రి చిరునవ్వు సవ్య లేచి నిలబడి, “అమ్మా, నువ్వు బాగా చదువుకుని, సంస్కారం గల ధానివిలా కనిపిస్తున్నావు. పిల్లలు అమాయకులు. వారి మాటల కేం?

వారు పై చూపులకు మోసపోవచ్చు. కాని మీ ఆయనకు మంచి యుక్తాయుక్త విచక్షణ ఉన్నట్టు నేను గ్రహించాను. అందుచేత మిగిలిన వేమీ పాటించక, అతను చెప్పినట్టే చెయ్యి. అతణ్ణి తృణీకరించి ఏదైనా చేశావే, సంసారం బాగుంటే చిక్కుండదు గాని, లేని పక్షంలో ఆయనకు నువ్వే జవాబు దారువు గద!” అన్నాడు.

ఆ యువతి మంత్రితో, “మహా మంత్రి, మీరు చెప్పిన పద్ధతి నేననుకున్నది ఒకటే అయింది. నాకు ఈతం ఇచ్చినందుకు మీకు ఎంతైనా కృతజ్ఞురాలిని!....మహా రాజా, నాకు సెలవిప్పించండి!” అంటూ

ఆమె సభకంతకూ ఒక సమస్కారం చేసి వెళ్లిపోయింది.

ఆ యువతి మాటలు ఎంత అయోమయంగా ఉన్నాయో, మంత్రి మాటలు కూడా సభలోని పండితులకు అంత అయోమయంగానూ ఉన్నాయి.

రాజు మంత్రి కేసి తిరిగి, "ఆమె ఏమి అడిగింది? నువ్వేమి చెప్పావు? మా కేమీ అంకు చిక్కలేదే?" అన్నాడు.

అప్పుడు మంత్రి ఇలా అన్నాడు:

"ఆమె చాలా తెలివైనది. తన సమస్య సూటిగా చెప్పటానికి బిడియవడిందో ఏమో, వ్యంగ్యంగా చెప్పింది. ఆమెకు పెళ్ళి చేయగోరి ఆమె తండ్రి ఒక యువకుణ్ణి పెళ్ళి చూపులకు తెచ్చాడన్నది స్పష్టంగా తెలుస్తూనే ఉన్నది. పెళ్ళి కొడుకును ముందుపిల్ల లిద్దరూ చూసి మెచ్చుకున్నారన్నది. ముందుపిల్లలంటే ఆమె కళ్ళు. ఆ యువకుడు అందంగా ఉన్నాడని అర్థం.

ఎడపిల్ల లంటే చెవులు. అవి కూడా పెళ్ళి కొడుకును ఆమోదించాయంటే ఆ యువకుడు మధురభాషి అన్నమాట. సంకోచిస్తున్నది తన భర్తట—అంటే ఆమె మనస్సు. ఆమెకు వచ్చిన సమస్య ఏమిటంటే, వరుడి రూపురేఖలూ, మాటలూ విని తృప్తిపడి పెళ్ళాడటమూ, వరుడు తన మనస్సుకుకూడా నచ్చినదాకా వేచి వుండటమూ అని. మనస్సుకు నచ్చిన తరువాతనే పెళ్ళాడమనీ, అలా కాకుండా పెళ్ళాడిన మీదట సంసారం సరిగా నడవకపోతే, బతికున్నంత కాలమూ తన అంతరాత్మ సూటి పోట్లకు గురికావలసి వస్తుందనీ, నేను హెచ్చరించాను. ఆమె అలాటి ఆలోచనలో ఉండబట్టే మన దగ్గిరికి వచ్చింది. నేనామె ఆలోచనను బలపరచటం చేత ఆమె తృప్తి పడి వెళ్లిపోయింది."

మంత్రి తెలివితేటలకు పండితులందరూ ఆశ్చర్యపోయారు.

బటానీగింజ

ఒక నగరంలో అనందు డనే పనిలేని వాడెకడుండేవాడు. గాలికి తిరిగే అనందు డికి ఒకనాడు దారిలో ఒక బటానీగింజ దొరికింది. వాడు దాన్ని ఏరుకుని ఇలా ఆలోచనలో పడ్డాడు:

“ఈ బటానీగింజను పాతికే బటానీ మొక్క మొలిచి, బోలెడు బటానీలు కాస్తుంది. వాటన్నిటినీ మొలిపిస్తే, బోలె డన్న బటానీమొక్కలు మొలిచి, అంతులేని బటానీ గింజలు కాస్తాయి. వాటన్నిటినీ పొలంలో వేసి పంట చెస్తే పుట్లకొద్దీ బటానీలు! వాటన్నిటినీ ఎక్కడ అమ్మేట్టు! దేశాంత రాలకు రవాణా చెయ్యవలసిందే. తప్పదు. కాని రవాణాకు కనీసం పన్నెండు ఓడ లయినా కావాలే. ఎలా? రాజుగారిని అడగటం తప్ప మరొక మార్గం లేదు.”

ఆలోచన ఇక్కడి దాకా వచ్చాక అనం దుడు తిన్నగా రాజుగారి దగ్గరికి బయలు

దేరాడు. దారిలో అతడికి ఒక రాక్షసుడు అడ్డుతగిలి, “ఏయ్, ఎక్కడికి పోతున్నావు?” అని అడిగాడు.

“నముద్రం మీద సరుకు రవాణా చెయ్యాలి. రాజుగారిని పది, పన్నెండు ఓడలు అరువు అడగబోతున్నాను,” అన్నాడు అనందుడు.

“ఈ పక్కన ఉన్న కోట చూశావా? ప్రస్తుతం అది నాదే. మూడురోజులు దాటాక నేను రాజుగారి ఇంటికి వచ్చి నిన్ను మూడు పాడుపుకథ లడుగుతాను. వాటిని నువు విప్పినట్లయితే ఈ కోట, అందులో వున్న నిధులూ నీ వుత్తాయి. ఎందుకంటే, నువు నా పాడుపుకథలు విప్పగానే నేను పొట్టపగిలి చచ్చిపోతాను. అది నాకు శాప విమోచనం. కాని నువు నా కథలు విప్ప లేకపోతే నేను నిన్ను తినేస్తాను,” అన్నాడు రాక్షసుడు.

ఆ మాట విని రాజుగారు సందేహంలో పడి, ఈ ఆనందుడు నిజంగా కోటిశ్వరుడవునో కాదో పరీక్షించాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. ఆయన ఆ రాత్రికి ఆనందుణ్ణి తన అతిథిగానే ఉండిపోమ్మని, అతను పడుకోవటానికి ఉండలుకట్టిన పరుపూ, దాని మీద చిరుగుల దుప్పటి వేయించి, కప్పుకునేటందు కొక చిరుగుల బొంత ఏర్పాటు చేయించి, అతను ఆ పక్క మీద ఎలా నిద్రపోతాడో కనిపెటమని ఒక నౌకరును పురమాయించాడు.

“సరే,” అన్నాడు ఆనందుడు. అనక చేసేదీ లేదు.

అక్కడి నుంచి బయలుదేరి ఆనందుడు రాజభవనానికి చేరుకుని, రాజుగారిని పది, పన్నెండు ఓడలు అరువివ్వమని అడిగాడు.

“అబ్బో, వీడు చూడబోతే పెద్దవర్తకుడి లాగున్నాడు,” అనుకుని, పైకి, “నువు మారువేషంలో ఉన్న కోటిశ్వరుడి వైతే నా కుమార్తె నిచ్చి పెళ్ళి చేస్తాను, సమ్మతమేనా?” అని రాజు అడిగాడు.

“అహ, సమ్మతమే. ఇవాళ నా దుస్తులు బాగాలేకపోతే రేపైనా బాగుండి తీరుతాయి,” అన్నాడు ఆనందుడు.

ఆ నౌకరు మర్నాడు పొద్దున రాజుగారి దగ్గిరికి వచ్చి, “ఆ బాబు తెల్లవార్లూ నిద్రపోతే ఒట్టు! ఎప్పుడు చూసినా పక్క మీద లేచి కూర్చుని పక్కంతా తడుపుకుంటూనే ఉన్నారు,” అన్నాడు.

రాజుకు సగం అనుమానం తీరిపోయింది. రెండోరోజు రాత్రి ఆయన ఆనందుడికి మంచి మెత్తని పరుపూ, దాని మీద మక్మల దుప్పటి, కప్పుకునేటందుకు మెత్తని కాశ్మీరుకాలువా ఏర్పాటు చేయించి, అతను ఎలా నిద్రపోయేదీ గమనించమని మళ్ళీ నౌకరును పురమాయించాడు.

మూడోనాడు ఉదయం నౌకరు రాజుగారి దగ్గిరికి వచ్చి, “ఆ బాబు పక్క మీద

పడుకుని తెల్లవార్లు అటూ ఇటూ కదిలితే ఒట్టు! పుస్తకంలా పడుకుని నిద్రపోయారు!” అన్నాడు.

రాజుగారి సందేహం తీరిపోయింది. అనందుడు సుఖాలకు అలవాటుపడిన కోటి శ్వరుడే నని నిశ్చయించుకుని, ఆ పూటే తన కుమార్తెను అతని కిచ్చి వైభవంగా పెళ్ళిచేసేశాడు.

అసలు జరిగినదేమంటే మొదటి రాత్రి అనందుడు తన బటానీగింజను చిరుగుల దుప్పటి కింద దాస్తే అది ఎటో దొర్లి పోయింది. దాని కోసం అనందుడు తెల్లవార్లు పక్కంకా తడివి వెతుక్కున్నాడు.

కాని అది కనిపించనే లేదు. ఆ రాత్రంతా నిద్ర లేని కారణంచేత మర్నాటి రాత్రి అతను పక్క మీద నడుము వాలుస్తూనే ఒళ్ళు తెలియకుండా నిద్రపోయాడు.

నాలుగోరోజు తెల్లవారింది. ఆ రోజే రాక్షసుడు వచ్చి తనకు మూడు పాడుపుకథలు వేస్తాడు. తనకు ఒక్క పాడుపుకథా రాదు. అందుచేత ఆ పాడుపుకథలను తను విప్పలేదు. రాక్షసుడు తనను తినేస్తాడు. ఈ ఆలోచన వచ్చి అనందుడు విచారంగా కూర్చున్నాడు.

అతని భార్య అయిన రాజకుమార్తె వచ్చి, “ఎందుకలా విచారంగా కూర్చు

న్నారు? మీకు వచ్చిన కష్ట మేమిటి?" అని అడిగింది.

"ఏమీ లేదు," అన్నాడు ఆనందుడు దిగులుగా.

అప్పుడు రాజకుమార్తెకు కూడా విచారం పట్టుకున్నది.

కొంచెం సేపయ్యాక ఆమెను పెంచిన దాది వచ్చి, ఆమె దిగులుగా కూర్చుని వుండటం చూసి, "ఏం తల్లీ, ఎందుకంత విచారంగా ఉన్నావు?" అని అడిగింది.

"నా భర్త విచారంగా ఉన్నాడు. ఆయన విచారానికి కారణం తెలీక నాకు విచారంగా ఉన్నది," అన్నది రాజకుమార్తె.

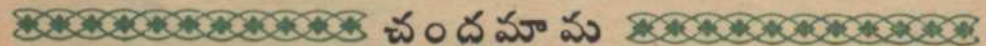
దాది ఆనందుడి దగ్గిరికి వచ్చి, "నిన్న పెళ్ళయినవాడివి ఇలా విచారంగా ఉండ వచ్చా? తప్ప కాదా? నిన్ను చూసి అమ్మాయి, చూడు, ఎంత విచారంగా ఉన్నదో? నీ దిగులుకు కారణం ఏమిటో నాకు చెప్పు. నేనంతా క్షణంలో సరి చేసి పారేస్తాను," అన్నది.

ముసలిదాని పోరు పడలేక ఆనందు డామెతో రాక్షసుడి విషయం చెప్పాడు. అది విని దాది, "ఇంతే గద! నాకు యాభైవేల పాడుపుకథలు తెలుసు, నేను కల్పించినవి ఇంకో యాభైవేలున్నాయి," అన్నది.

ఆనందుడికి ధైర్యం వచ్చింది. తరవాత జరగవలసిన ఏర్పాటంతా ఆ ముసలిదే చేసింది. రాక్షసుడు వస్తే చీకటి కొట్టు దగ్గిరికి పంపమని ఆమె రాజభటులతో చెప్పి, ఆనందుణ్ణి వెంట పెట్టుకుని తాను చీకటి కొట్టులోకి వెళ్ళి తలుపు గడియ పెట్టేసింది.

మధ్యాహ్నం వేళకు రాక్షసుడు, "ఆనందు డనేవాడు ఎక్కడ?" అంటూ రాజభవ నానికి వచ్చాడు. వాణ్ణి రాజభటులు చీకటి కొట్టు దగ్గిరికి తీసుకొచ్చారు.

"ఆనందూ, ఎక్కడున్నావు?" అని రాక్షసుడు అరిచాడు.

“ఈ కొట్టులో ఉన్నాను. నీ పాడుపు కథలు చెప్పు. వాటిని విప్పుతాను. విప్పు లేకపోతే తలుపు వగల గొట్టుకుని లోపలికి వచ్చి నన్ను తెను,” అన్నాడు ఆనందుడు లోపలినుంచి.

“సరే, ఈ కథ విప్పు. మా అమ్మమ్మ నలభై కంబళ్ళు కప్పుకుంది. అదేమిటి?” అని రాక్షసుడు అడిగాడు.

దాది చెవిలో రహస్యంగా చెప్పిన మీదట ఆనందుడు, “మహా గొప్పగా అడిగావులే— ఆరటిపువ్వు!” అన్నాడు.

“అది సరిగానే చెప్పావు. ఇది చెప్ప లేవు చూసుకో. కొమ్ము లుండి ఎద్దు కాదు, అంబారి ఉండి ఏనుగు కాదు, ఏమిటది?” అని రాక్షసుడు అడిగాడు.

మళ్ళీ దాది చెప్పిన మీదట, “నత్త,” అని ఆనందుడు అరిచాడు.

రాక్షసుడికి ఆశాభంగమయింది. “అదీ చెప్పావే. ఈసారి చెప్పు చూస్తాం. నాకు

నేరు లేదు గాని చక్కగా జవాబు లిస్తాను, నన్నెవరూ చూడలేరు కాని అందరూ విన గలరు. ఎవరు నేను?” అన్నాడు వాడు.

“ఓస్, ఇదేనా? నువ్వు ప్రతిధ్వనివి!” అన్నాడు ఆనందుడు.

వెంటనే రాక్షసుడికి శాపవిమోచనమై, పాటపగిలి మరణించాడు.

అటుతరవాత రాక్షసుడి కోట ఆనందుడి దయింది. పదహారు రోజుల పండగ కాగానే అతను రాజుగారిటే, “మామగారూ, ఇక నేనూ, నా భార్య మా కోటకు వెళ్ళిపోతాం,” అని చెప్పాడు.

తన అల్లుడికి ఒక కోట ఉన్నదని అప్పటి దాకా రాజుగారికి తెలియదు. ఆయన తన కూతురి వెంట అల్లుడి కోటకు వెళ్ళి, అక్కడ ఉన్న బంగారం రాసులూ, రత్న రాసులూ చూసి, “నేను ముందే అను కున్నాను. నా అల్లుడు కోటిశ్వరులకు కోటిశ్వరుడు!” అన్నాడు.

భాగ్యశాలి

ఒక ఊళ్లో శంభుదాసు అనే ధనికుడు ఉండేవాడు. అతనికి లేక లేక ఒక కుమారుడు కలిగాడు. ఆ కుమారుడికి శంభుదాసు, దేవదాసు అని తన తాతగారి పేరు పెట్టాడు.

ఒకసారి ఒక వృద్ధ యాత్రికుడు శంభుదాసింటికి వచ్చి, నున్నీ చెయ్యటం వల్ల రెండు రోజులు శంభుదాసు చేత నవర్యలు చేయించుకుని వెళ్లిపోతూ, దేవదాసును చూసి, "ఈ కొడుకు వల్ల మీ దొర్భాగ్యం తొలగిపోతుంది, మీరు మంచి భాగ్యశాలి, దీర్ఘాయుష్కుడు," అని చెప్పాడు.

"నాకు దొర్భాగ్యం ఏమీ లేదే? ఈయన ఇలా అన్నాడెందుకో?" అని శంభుదాసు ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

కాని శంభుదాసుకు త్వరలోనే దొర్భాగ్యం చుట్టుకున్నది. అతని ఇంటికి సాధారణంగా అతిథులు వచ్చిపోతూ ఉండేవారు. శత్రురాజ్యానికి చెందిన గూఢచారి

మారువేషంలో వచ్చి శంభుదాసు ఇంట బస చేశాడని, ఇలాటి పని లోగడ కూడా ఒకటి రెండుసార్లు బరిగిందని రాజుగారు తన గూఢచారుల ద్వారా తెలుసుకున్నాడు. రాజుగారు శంభుదాసును రాజద్రోహిగా విచారణ చేసి, ఆయన ఇంటికి వచ్చిన శత్రుగూఢచారుల వివరాలు అడిగాడు. తన ఇంటికి అతిథులుగా వచ్చిపోయేవారి వివరాలు శంభుదాసు ఎరగడు. అందుచేత ఆయన ఏమీ చెప్పలేకపోయాడు. శంభుదాసు రాజద్రోహి అన్న అనుమానం దృఢపడి, రాజు ఆయన అస్త్ర అంతా స్వాధీనపరచుకుని, ఆయనకు నగర బహిష్కరణ శిక్ష విధించాడు.

శంభుదాసు భార్య బిడ్డలతో, తనకు మిగిలిన పాత్రసామగ్రి, బట్టలూ తీసుకుని, నగరం విడిచి దూరాన ఉన్న ఒక గ్రామానికి వెళ్లి, అక్కడ ఉండే జమీందారు

దగ్గర సేవకుడుగా ఉంటూ, తాను ఫలానా అని ఎవరికి చెప్పక, ఒక కుటీరం నిర్మించు కుని, అందులో అజ్ఞాతవాసం చెయ్య సాగాడు. శంభుదాసు ఎప్పుడూ జమీందారు సేవలోనే ఉంటూ వారాని కొకసారి ఇంటికి వచ్చేవాడు. కుటీరంలో దేవదాసూ, అతని తల్లి మాత్రమే ఉండేవాళ్లు.

దేవదాసు అయిదేళ్ళవాడై ఉండగా ఒక నాడు బొమ్మలు అమ్మేవాడెకడు రకరకాల బొమ్మలను తట్టలో పెట్టుకుని అమ్ముతూ వచ్చాడు. దేవదాసు ఆ మనిషిని పిలిచి, తట్ట దింపించి, అందులో ఉన్న గుర్రం బొమ్మ కావాలన్నాడు. దాని ఖరీదు ఒక వరహా అన్నాడు బొమ్మల వాడు. దేవదాసు తనవద్ద డబ్బు లేదన్నాడు. డబ్బు లేకపోతే అంత ఖరీదు చేసే వస్తువేదన్నా ఇస్తే గుర్రం బొమ్మ ఇస్తానన్నాడు బొమ్మల వాడు. దేవదాసు ఇంట్లోకి పరిగెత్తుకుపోయి, బియ్యం కుండ మీద మూతపెట్టి ఉన్న పళ్ళెం తెస్తూ, గడప తగిలి పడ్డాడు. పళ్ళెం రాతిబండ మీద పడింది.

దేవదాసు వెంటనే లేచి పళ్ళెం తీసు కుని, దాన్ని బొమ్మల వాడికిచ్చి, "ఇది తీసుకుని గుర్రం బొమ్మ ఇస్తావా?" అని అడిగాడు.

ఆ పళ్ళెం కిలంపట్టి నల్లగా ఉన్నది. అది రాతి మీద పడ్డచోట పచ్చగా కనబడింది. కాని అది ఇత్తడి పళ్ళెం కాదు. ఇత్తడి కన్న బరువున్నది. రాతి మీద పడ్డప్పుడు ఇత్తడిలాగా మోగను కూడా లేదు. ఇదంతా గమనించిన బొమ్మల వాడు, "సరే, తే!" అని ఆ పళ్ళెం తీసుకుని తట్ట అడుగున దాచి, గుర్రం బొమ్మను దేవదాసు కిచ్చి వెళ్ళిపోయాడు.

ఇది జరిగినప్పుడు దేవదాసు తల్లి ఇంట్లో లేదు. ఆమె తిరిగి వచ్చాక దేవదాసు తన కొయ్యగుర్రం బొమ్మ చూపించి, బియ్యం కుండ మీది మూతతో దాన్ని కొన్నానని

దొర్లింది. దాని మూత తీసి చూస్తే అందులో ఎనిమిది వజ్రాలున్నాయి.

వాటిని చూసి దేవదాసు తల్లి, "నీకి బొమ్మ ఇచ్చినవాడు ఎంత మోసపోయాడో చూశావురా? ఈ గుర్రంలో ఈ బరిణా, వజ్రాలూ ఈన్నసంగతి వాడికి తెలీదో, ఏమో! ఈ సారి వాడు కనిపిస్తే పిలిచి, ఈ బరిణ వాడికి ఇచ్చేయి," అన్నది.

మర్నాడు బొమ్మల వాడు దేవదాసుకు దూరాన కనిపించాడు. కాని వాడు దేవదాసు ఉండే వైపుగా రాక మరొకవైపు తిరిగాడు. దేవదాసు బరిణ తీసుకుని పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్ళి బొమ్మలవాణ్ణి కలుసుకుని, "నువ్వు నాకు గుర్రం బొమ్మ ఇచ్చావే, దాని పాట్టలో ఈ బరిణ దొరికింది. ఇందులో ఏమున్నాయో చూశావా?" అంటూ బరిణ తీసి వజ్రాలను చూపించాడు.

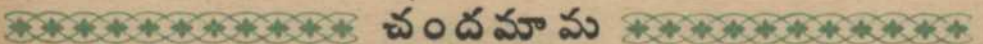
బొమ్మలవాడు దేవదాసు చేతి నుంచి బరిణను చప్పన లాగేసి తన జేబులో దాచు కుని, "నువ్వు చాలా మంచివాడివి!" అని గబగబా వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ బరిణ బొమ్మల వాడికి చేరినందుకు దేవదాసు తల్లి కూడా చాలా సంతోషించింది.

ఇంతకూ ఆ బొమ్మల వాడెక దొంగ వ్యాపారి. వాడు చాలా ఊళ్ళు తిరుగుతాడు.

చెప్పాడు. తన కొడుకును చూసి ముచ్చట పడి బొమ్మల వాడు అంత చవుకగా ఆ గుర్రాన్ని ఇచ్చి ఉంటాడని ఆమె అను కున్నది. బియ్యం కుండమీది మూత బంగార మని ఆమెకు తెలీదు.

దేవదాసు కొన్న గుర్రానికి చక్రాలున్నాయి. తోస్తే అది చక్రాలమీద పరిగెడు తుంది. దాన్ని చాలా దూరం పరిగెత్తించాలని దేవదాసు కాలితో గట్టిగా తన్నాడు. తన్నుకు. ఆ గుర్రం నేలమీది నుంచి మొత్తంగా లేచి వెళ్ళి గోడకు కొట్టుకున్నది. అలా కొట్టుకోవటంలో దాని డెక్క భాగం విరిగి, ఒక బంగారు బరిణ బయటికి

ఎక్కడ ఏది అందితే దాన్ని చేతివాటు వేసి, తీసుకుపోయి మరొక ఊళ్లో అమ్ముతాడు. వాడు దేవదాసుకు అమ్మిన గుర్రం బొమ్మ కూడా ఒక వడ్రంగి ఇంటినుంచి కాజేసినదే. ఎంత దొంగ వ్యాపారం చేసినా ఇంతగా వాడి కెన్నడూ కలిసిరాలేదు. ఆ కొయ్య గుర్రం కొన్న అబ్బాయి చేతిమీదుగా తనకు బంగారు పళ్ళెమూ, ఒక బంగారు భరిణా, ఎనిమిది వజ్రాలూ దొరికాయి. వాడు తన వద్ద మిగిలిన బొమ్మలను పిల్లలకు ఊరికే ఇచ్చేసి, నగరానికి వెళ్ళాడు. అక్కడ వాడు బంగారు పళ్ళాన్ని ద్రావకంతో కడిగి, కిలమంతా పోగొట్టి, ధగధగ మెరిసేటట్టు చేశాడు. దాని అడుగున సంస్కృతం అక్షరాలు కూడా ఉన్నాయి. కాని అవి వాడికి అర్థం కాలేదు; ఏదో స్తోత్రం అయి ఉంటుందనుకున్నాడు.

తరవాత బొమ్మలవాడు వ్యాపారిలాగా కనబడటానికి కాస్త మంచి బట్టలు వేసుకుని, బంగారు పళ్ళాన్ని ఒక వర్తకుడి దగ్గరికి తీసుకుపోయి, అమ్మకానికి తెచ్చానని చెప్పాడు.

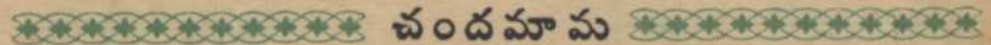
వర్తకుడు దాన్ని శ్రద్ధగా పరిశీలించి, "ఇది చాలా విలవైనదే, దీన్ని ఎందుకు అమ్ముతున్నావు?" అని అడిగాడు.

"విలవైనది కనకనే అమ్ముతున్నాను. కావలిస్తే డబ్బిచ్చి తీసుకోండి. నాకు అవతల బోలెడన్ని పనులున్నై," అన్నాడు బొమ్మలవాడు.

వాడి మాట తీరుచూసి వర్తకుడు, అపళ్ళం వాడి సొత్తు కాదని తెలుసుకుని, "ఇది నీకు ఎలా వచ్చింది? నిజం చెప్పు," అని ప్రశ్నించాడు.

ఈ మాట వింటూనే బొమ్మలవాడు పారిపోవటానికి యత్నించాడు. నలుగురూ చేరి పట్టుకున్నారు. వాణ్ణి సోదా చేస్తే, వాడి జేబులో బంగారు బరిణా, అందులో ఎనిమిది వజ్రాలూ ఉన్నాయి. వర్తకుడు

వాణ్ణి రాజభటులకు అప్పగించి, దివా
ణానికి పంపాడు.

అబద్ధాలు తనను కాపాడలేవని తెలిసి
బొమ్మలవాడు న్యాయాధికారితో, తాను
గుర్రం బొమ్మను ఏ గ్రామంలో, ఏ వడ్రంగి
ఇంటి నుంచి దొంగిలించినదీ, ఏ ఇంటి
కుర్రాడికి తాను దాన్ని ఎలా అమ్మినదీ,
ఆ కుర్రాడికి ఆ గుర్రం బొమ్మలో బరిబ
దొరికేసరికి వాడు మర్నాడు దాన్ని తనకు
ఎలా ఇచ్చినదీ వివరంగా చెప్పేశాడు.

బంగారు బరిణా, అందులోని వజ్రాలూ
ఫలానా జమీందారువని రూఢి అయింది.
ఆ బరిణాను కొయ్య గుర్రంలో దాచిన
వడ్రంగి రెండు నెలల క్రితం జమీందారు
గారింట ఏదో వడ్రంగం పనిచేసి, వెళ్లిపోతూ
ఆ బరిణాను కాజేశాడు. ఒకరికి ఇద్దరు
దొంగలూ దొరికిపోయారు.

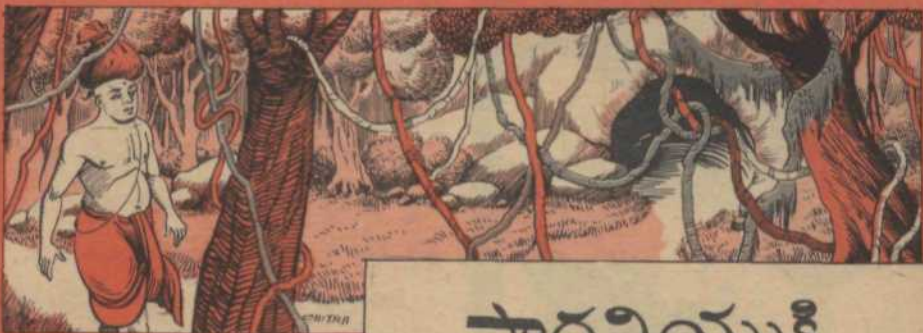
దీనితో బాటు ఇంకొక సంగతి బయట
పడింది. బంగారు పళ్ళెం అడుగున రాజు

గారి తండ్రి పేరూ, శంభుదాసు తాతగారైన
దేవదాసుగారి పేరూ ఉన్నాయి. ఆ నాడు
దేవదాసుగారి రాజభక్తికి మెచ్చి, రాజుగారు
ఆ బంగారు పళ్ళెం నిండా బంగారు మొహర్లు
పోసి కానుకగా ఇచ్చారట. అటువంటి
దేవదాసు మనమడు, శంభుదాసు, తన
ఇంట సేవకుడుగా పనిచేస్తున్నాడని విని
జమీందారు నొచ్చుకుని, అతనికి ఈ దుర్గతి
ఎలా కలిగిందో తెలుసుకున్నాడు.

తనపై రాజద్రోహ నేరం ఎలా వచ్చి
నదీ తనకే తెలియదని శంభుదాసు జమీం
దారుతో అన్నాడు. జమీందారు ఆ మాట
నమ్మి, అయనపై శిక్షను రద్దు చేయవల
సిందని రాజుగారికి నలహా ఇచ్చాడు.

రాజుగారు శంభుదాసు పైన మోపిన
ఆరోపణను ఉపసంహరించుకుని, అతని
అస్తి తిరిగి అతని పరం చేశాడు. ఈ
విధంగా దేవదాసు తన తండ్రి దొర్నాగ్యం
తొలగిపోవటానికి తానే కారకుడయ్యాడు.

పారనియుక్తి

పిల్లలకు పెద్ద సందేహం వచ్చింది: సింహం లకూ, పులులకూ మనం తినే లడ్డాలూ, గారెలూ, పాయసమూ పెడితే తింటాయా, తినవా? ఒకవేళ తింటే మన మాట వింటాయా, వినవా?

ఆ రోజు దీపావళి. బామ్మ చాలా రకాల పెండ్లి వంటలు చేసింది. బొబ్బట్టూ, గారెలూ భలే బాగున్నాయి. సింహాలు వాటిని తినవనీ, వాటికి ఇవి సయించవనీ పెద్దవాడు అన్నాడు. మిగతావాళ్ళు ఆ మాట నమ్మ లేక ఏకంగా తాతయ్యను అడిగారు.

“దానికో కథ ఉంద్రా,” అన్నాడు తాతయ్య పొడుం పీలుస్తూ.

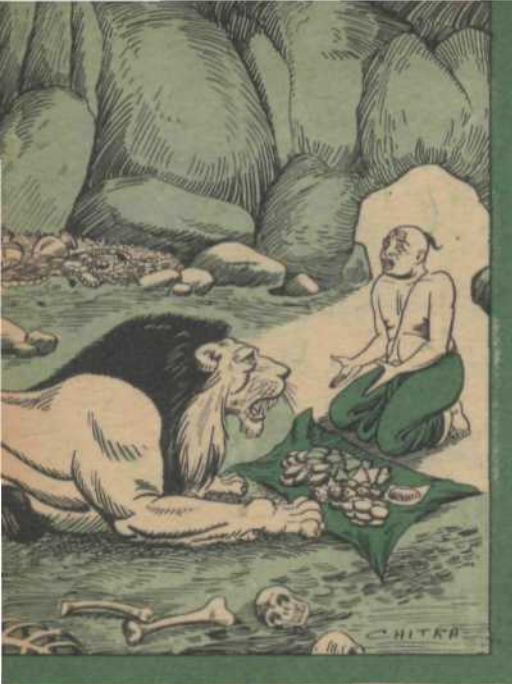
“కథ! కథ!” అంటూ అందరూ తాతయ్య చుట్టూ మూగారు.

“కథలో సింహం బొబ్బట్టూ, లడ్డాలూ, గారెలూ తింటుందా, తాతయ్యా?” అని బుల్లివాడు అడిగాడు.

“కాస్త ఓపిక పట్టండిరా!” అంటూ తాతయ్య కథ ప్రారంభించాడు.

ఒక ఊళ్ళో ఒక వంట బ్రాహ్మడుండే వాడు. పెళ్ళిళ్ళకూ, తద్దినాలకూ, సంతర్పణలకూ పెద్ద వంట చెయ్యాలిసాస్తే చుట్టు పక్కల అనేక ఊళ్ళవాళ్ళు ఆ బ్రాహ్మణ్ణి పిలిచేవాళ్ళు. ఏది చేసినా ఆ బ్రాహ్మడు దివ్యంగా చేసేవాడు, నలభిమపాకమే.

ఒకసారి ఏమయిందంటే, అడివి అవతల ఒక జమీందారుగారింట పెద్ద సంతర్పణ జరిగింది. వంటకు మన బ్రాహ్మణ్ణి పిలిచారు. సంతర్పణ అయిపోయాక, మిగిలిపోయిన పెండివంటలు ఇన్ని మూట గట్టుకుని, అరణ్యం మధ్యగా అడ్డ దారిన అతను ఇంటికి బయలుదేరాడు. అది పెద్ద పొరపాటు పని. ఎంచేతంటే ఆ అరణ్యంలో ఒక గుహ ఉన్నది. అందులో ఒక భయంకరమైన సింహం ఉన్నది.

ఆ సింహం బ్రాహ్మణ్ణి చూడగానే, "ఏయ్, నిలు! నాకు చెడ్డ ఆకలిగా ఉంది. నిన్ను తినేస్తాను," అన్నది.

"నన్నెందుకు తింటావు, మృగరాజా? నా కన్న చాలా రుచి అయిన తిను బండ్లా రాలు ఈ మూటలో ఉన్నాయి. కావలిస్తే హాయిగా వాటిని తిను," అని బ్రాహ్మడు తన మూట విప్పాడు.

మూట విప్పు తుంటేనే సింహానికి కమ్మని వాసన కొట్టింది. అది మూటలో ఉన్న మూడు వీశల భిక్షులూ అవురావురున తిని, "అబ్బ, ఈ తిండి ఎంత బాగుంది! ఎన్నడూ తినక పోతినే! ఇంత మంచి భోజనం పెట్టి

నందుకు నా గుహలో ఉన్న బంగారం కొంచెం పట్టుకెళ్ళు!" అన్నది.

సింహం మనుమలను చంపి తిన్నప్పు డల్లా వాళ్ళ డబ్బూ, నగలూ తన గుహలో ఒక మూల పోగేసి ఉంచుతుంది.

సింహం గుహలో ఉన్న ధనం చూసి వంట బ్రాహ్మడికి కళ్ళు కుట్టాయి.

"మృగరాజా, నీకు ఇలాటి భోజనం రోజూ తెచ్చి పెట్టగలను!" అన్నాడు అతను.

"తప్పక తీసుకురా!" అన్నది సింహం.

అది మొదలు బ్రాహ్మడు రోజూ షడ్ర సోపేతమైన భోజనం తయారు చేసి తెచ్చి, సింహానికి పెట్టి, సింహం గుహలో ఉన్న ధనం కొంత తీసుకుపోయేవాడు. సింహం మనిషి భోజనం మరిగింది. సింహం డబ్బుతో బ్రాహ్మడి దరిద్రం తీరిపోయింది.

కాని మధ్యలో నక్కకే చెడ్డ రోజులు వచ్చాయి. సింహం వెంట నక్క ఉంటుం దని మీకు తెలుసుగా? సింహం ఏ జంతువు నన్నా వేటాడి, తన కడుపు పట్టినంత తిని, మిగిలినది వదిలేస్తే నక్క దానితో తన పొట్ట నించుకుంటూ ఉండేది.

కాని సింహం మనిషి భోజనం మరిగక వేట మానేసింది. అందుచేత నక్క డెక్క మాడ నారంభించింది.

"ఈ దిక్కుమాలిన బ్రాహ్మడి పీడ పది లించుకోకపోతే నేను అకలికి మాడి చావక తప్పదు," అనుకుని నక్క బ్రాహ్మడి సమస్య తెల్పటానికి ఒక ఉపాయం ఆలోచించింది.

ఒక రోజు ఉదయం అది సింహం దగ్గరికి వచ్చి, "మహారాజా, ప్రమాదం! ప్రమాదం!" అని అరుద్దాగా కూసింది.

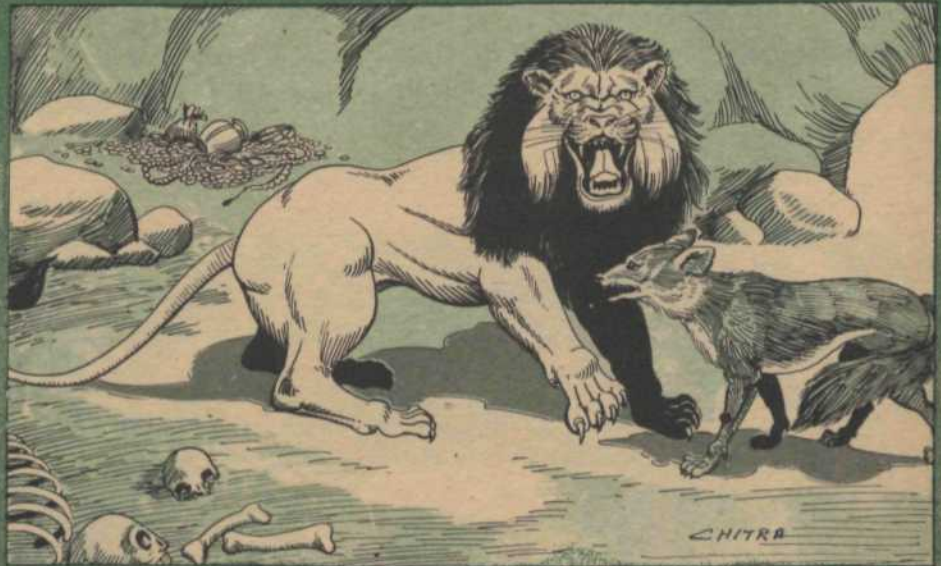
"ఎందు కంత కంగారు? ఏమిటా ప్రమాదం? ఎవరికా ప్రమాదం?" అని సింహం నక్క మీద కనురుకున్నది.

"నిన్న రాత్రి నేను మన బ్రాహ్మడి పంచలో పొంచి, లోపల బ్రాహ్మడూ,

పెళ్ళామూ మాట్లాడుకునే మాటలు విన్నాను. మీ రిచ్చిన డబ్బుతో బ్రాహ్మడు చాలా భాగ్యవంతుడయ్యాట్ట. మిమ్మల్ని కడ తేర్చటానికి ఇవాళ తెచ్చే భోజనంలో విషం పెడతానని తన పెళ్ళాంతో అన్నాడు. నా చెవులారా విన్నాను," అన్నది నక్క.

ఈ మాట విని సింహం కోపంతో పళ్ళు కొరికి, కళ్ళెర్ర చేసి, "అలాగా? రానీ, వాడి అంతు తెలుస్తాను," అన్నది. తన ఎత్తు పారుకున్నందుకు నక్క చాలా సంతోషించింది.

కాస్పేపటికి తినుబండారాలతో బ్రాహ్మడు రానే వచ్చాడు.

అతన్ని చూస్తూనే సింహం, "నరా ధమా! కృతఘ్నుడా! దగుల్పాణి! నా ప్రాణానికే ఎసరు పెడతావుట్రా?" అన్నది.

బ్రాహ్మడు తెల్లబోయి, "అదేమిటి? నేనేం చేశాను?" అని అడిగాడు.

"ఈ తిండిలో విషం పెట్టావా, లేదా? నిజం చెప్పు," అన్నది సింహం.

"ఛీ! ఛీ! అలాటి పని ఎందుకు చేస్తాను? నీకు అనుమానంగా ఉంటే నేను తిని చూపిస్తాను," అన్నాడు బ్రాహ్మడు.

"చావు తప్పదని తెలిసి, ఈ దొంగవాడు తేలికగా చద్దామని చూస్తున్నాడ, మహారాజా! వీణ్ణి సులువుగా చావనివ్వకండి. ఈ వంట నేను తిని చూస్తాను. అందులో నిజంగా విషం ఉంటే వీణ్ణి తమరు చిత్ర వధ చేసి మరీ చంపండి," అన్నది నక్క.

నక్క ఒకే ఒక భక్ష్యాన్ని తిని, చచ్చినట్టు పడిపోయింది. సింహానికి వున్న కాస్త అనుమానం కూడా తీరిపోయింది.

"నక్క నీ విషపు తిండి తిని చచ్చి పోయింది. నిన్ను తగిన విధంగా శిక్షిస్తాను," అన్నది సింహం బ్రాహ్మడితో.

"మృగరాజా, నా వల్ల నిజంగా తప్పంటే శిక్షించటం భావ్యమే. కాని ఒక్క మనవి. నేనెలాగూ చచ్చిపోతాను గనక నాకు ఉత్తమ లోకాలు కలిగేటట్టు అనుగ్రహించండి. నా జంఝానికి నక్క చర్మం కట్టుకుంటే నేను తిన్నగా స్వర్గానికి పోతాను. అరిచేతి ప్రమాణాన నక్క చర్మం దయచేయించండి. ఈ చిన్న కోరికను మన్నించండి," అన్నాడు బ్రాహ్మడు.

"దానికేం భాగ్యం? నక్క ఎలాగూ చచ్చింది గద!" అంటూ సింహం తన పంజా విప్పి, గోళ్ళు పదును పెట్టుకుని, చచ్చినట్టు పడి ఉన్న నక్కను సమీపించింది. వెంటనే నక్క లేచి, ప్రాణభయంతో, కాలి సత్తువ కొద్దీ పారిపోయింది. పాపం, దాని ఎత్తు పారనేలేదు.

“ఏమీలేదు”

ఒక గ్రామంలో రాజయ్య అనే నిరుపేద వాడుండేవాడు. అతను రోజూ అడవికి పోయి కట్టెలూ, పనికివచ్చే ఇతర వస్తువులూ తెచ్చుకుని, వాటితో జీవయాత్ర గడుపుతూ ఉండేవాడు.

ఒకనాడు రాజయ్య అదృష్టం బాగుండి అడవిలో బోలెడన్ని వస్తువులు దొరికాయి. ఆ రోజు మోపు కాస్త పెద్దదయింది. దాన్ని నెత్తి కెత్తుకోవాలంటే ఎవరి సహాయమైనా కావాలి. ఎవరైనా కనిపిస్తారేమో నని రాజయ్య అటూ ఇటూ చూస్తూంటే సంగర జిత్తు అనేవాడు అటుగా వచ్చాడు.

ఈ సంగరజిత్తు పెద్ద పేచీకారు. అపకాశం దొరికితే చాలు, వాడు ప్రతివాళ్ళ దగ్గరూ డబ్బు గుంచేవాడు.

సంగరజిత్తును చూడగానే రాజయ్య, “సమయానికి వచ్చావు, ఈ మోపు కాస్త నా నెత్తికి ఎత్తిపెట్టు,” అన్నాడు.

“అలాగే ఎత్తుతాను గాని, నేను సహాయం చేసినందుకు నా కివ్వటానికి నీ దగ్గర ఏమున్నది?” అని సంగరజిత్తు రాజయ్యను అడిగాడు.

“ఏమీ లేదు, సంగరజిత్తు!” అన్నాడు రాజయ్య.

“సరే అయితే,” అని సంగరజిత్తు రాజయ్యకు మోపు ఎత్తిపెట్టి, “నీ దగ్గర ఉన్నదేదో ఇట్లా పారెయ్యి, నా దారిన నేను పోతాను,” అన్నాడు.

“ఏమీ లేదు; అని ముందే చెబితినీ గదా, సంగరజిత్తు?” అన్నాడు రాజయ్య.

“నేను కాదన్నానా? ఆ ఏమీలేదు అనేదే పడెయ్యి,” అన్నాడు సంగరజిత్తు.

“నా దగ్గర ఏమీ లేదన్నానుగాని, ఏమీ లేదు అనే వస్తువు ఉన్నదనలేదు,” అన్నాడు రాజయ్య, సంగరజిత్తు దుర్బుద్ధికి లోపల వ్యధపడుతూ.

"అదంతా నాకు తెలీదు. నీ దగ్గర ఏమున్నదంటే, ఏమీలేదు ఉన్నదన్నావు. అదన్నా పడెయ్యి, లేదా నీ కట్టెలమోపన్నా నా వరం చేసెయ్యి. తెలిసిందా?" అన్నాడు సంగరజిత్తు, మొండిగా.

సంగరజిత్తు వైఖరి చూసి సాత్వికుడైన రాజయ్యకే మంట పుట్టుకొచ్చింది. "నీ వేషాలు కట్టిపెట్టి గ్రామాధికారి దగ్గిరికి పద. ఆయనే న్యాయం చెబుతాడు," అని రాజయ్య సంగరజిత్తుతో సహా గ్రామాధికారి వద్దకు వచ్చాడు.

గ్రామాధికారి ఇద్దరి మాటలూ విని సంగరజిత్తును, "నువ్వు ఈ రాజయ్యకు సహాయం చేసినప్పుడు ఏమడిగావు?" అని అడిగాడు.

"అతడి నెత్తికి కట్టెలమోపు ఎత్తే ముందు, నీ దగ్గర ఇవ్వటానికి ఏమున్నదని అడిగాను. అంటే ఏమీలేదు అన్నాడు," అన్నాడు సంగరజిత్తు.

"తరవాత నువ్వు సహాయం చేశావు. ఏమిస్తాడని సహాయం చేశావు?" అని గ్రామాధికారి అడిగాడు.

"తన దగ్గర ఏమీలేదు ఉన్నదన్నాడు కదండీ? అదే ఇస్తాడనుకుని సహాయం చేశాను," అన్నాడు సంగరజిత్తు.

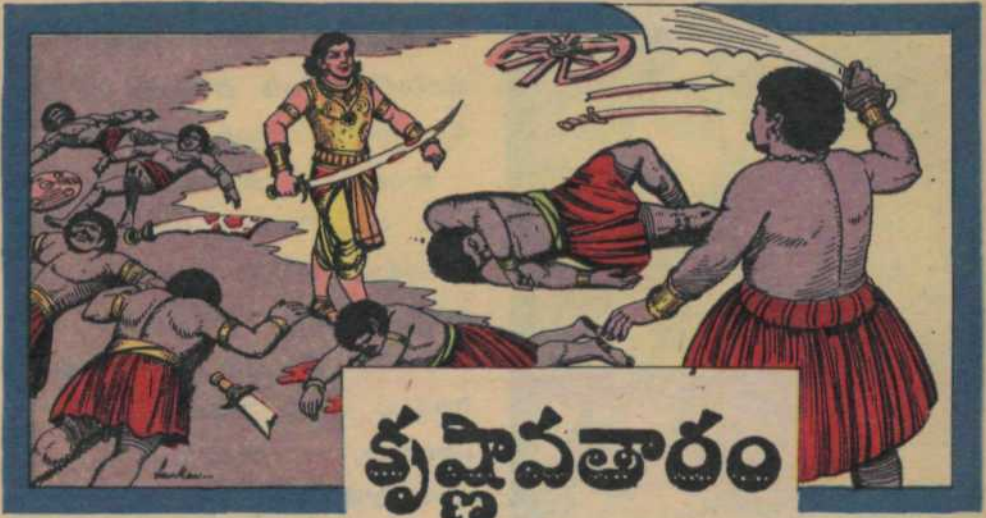
"ఇంతకూ అతను నీ కిచ్చిందేమిటి?" అని గ్రామాధికారి అడిగాడు.

"ఏమీలేదు," అన్నాడు సంగరజిత్తు.

"అంటే నువ్వడిగినదే అతనిచ్చాడన్న మాట! అతని దగ్గర ఉన్నదీ ఏమీలేదు. అతను నీ కిచ్చినదీ ఏమీలేదు. ఇంకెందుకు తగాదా పెట్టి మోపు ఇచ్చెయ్యమంటున్నావు? ఈసారి ఇటువంటి అక్రమాలు చేశావంటే నిన్ను తీవ్రంగా శిక్షిస్తాను," అని బెదిరించి, గ్రామాధికారి సంగరజిత్తును పంపేశాడు.

పెద్ద బెడద వదిలినందుకు సంతోషించి రాజయ్య కూడా ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

కృష్ణావతారం

బొణుడి రథం వెయ్యి మూరల నిడివిగలది. దానికి వెయ్యి గుర్రాలు పూన్చున్నాయి. రథం ఎలుగుబంటి తోలు కప్పి ఉన్నది. దానికి ఒక ఎర్రజెండా, నెమలి పతాకా ఉన్నాయి. ఆ రథం నిండా గదలూ, విల్లలూ, ఖడ్గాలూ, శక్తులూ పెట్టుకుని కుంభాండుణ్ణి సారథిగా చేసుకుని, బాణుడు అనిరుద్ధుడి పై యుద్ధానికి బయలుదేరాడు. అది చూసి అతని సేనాపతు లందరూ ఉత్సాహం తెచ్చుకుని, తమ సేనలను బాణుడి రథానికి ముందూ, పక్కలా నడిపించుకుంటూ వచ్చారు.

అనిరుద్ధుడు తన పైకి వచ్చే బాణుణ్ణి, అతని ఆయుధాలనూ, అతని చుట్టూ గల బలాలనూ చూసి ఏమాత్రం లక్ష్యపెట్టక,

నూటిగా బాణుడి రథం కేసి ఎదురు రానారంభించాడు.

ఒక సామాన్య మానవుడు, అందులోనూ ఆయుధాలు విశేషంగా లేనివాడు, తన పైకి ధైర్యంగా వస్తూ ఉంటే బాణుడికి అశ్చర్యం కలిగింది. అతను తన రాక్షస సైనికులతో, "చూస్తారే? వాణ్ణి పట్టుకోండి! చంపి పారేయండి!" అంటూ అనిరుద్ధుడి పై బాణవర్షం కురిపించాడు.

చేత ఒక్క కత్తి మాత్రమే గల అనిరుద్ధుడు ఆ బాణాలను లక్ష్యపెట్టక, తనకు అడ్డంగా వచ్చే రాక్షసులను తోను కుంటూ బాణుడు ఎక్కివున్న రథాన్ని చేరుకున్నాడు. అది చూసి బాణుడి పరివారం నిర్భాంతపోయింది.

భూమిలో దిగబడి పోయింది. బాణుడు ధ్వజస్తంభాన్ని పట్టుకుని కూలిపోయాడు.

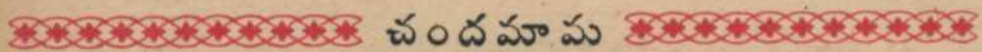
కుంభాండుడు బాణుడికి స్పృహ వచ్చేటట్టు చేసి, “శత్రువు అసామాన్య ప్రతిభావంతుడు. ప్రపంచ మంతా ఎత్తి వచ్చినా లక్ష్య పెట్టేటట్టు కనపడడు. అతడి సాహసమూ, ధైర్యమూ చూశావా? ఇతన్ని గెలవటం తెలిక కాదు. ముందు నీ ప్రాణాలూ, నా ప్రాణాలూ దక్కే ఉపాయం చూడకపోతే ఇతను రాక్షసకులానికి ఎనరు పెట్టేటట్టున్నాడు,” అన్నాడు.

బాణుడు తన మంత్రితో, “గరుత్మంతుడు పామును పట్టినట్టుగా ఈ క్షణం లోనే ఈ మూడుజ్ఞు పట్టేస్తాను చూడు,” అంటూ అదృశ్యుడై పోయి, తన కోసం దిక్కులు చూస్తున్న అనిరుద్ధుడి పైన కృష్ణ సర్ప ముఖాలు గల బాణాలు వేసి, అతని అవయవాలన్నీ బంధించి, కదలకుండా చేశాడు. తరువాత అతను కుంభాడుడితో, “యౌవన గర్వితుడైన ఈ దుర్మార్గుడు ఇప్పుడు మనకు చిక్కాడు. వీణ్ణి వెంటనే కత్తికి బలి చేద్దాం. లేకపోతే వీడు తెచ్చి పెట్టిన కళంకం మాయడు,” అన్నాడు.

ఆ మాటకు కుంభాడుడు, “అదనిజమే గాని, ఒక్క విషయం గమనించాలి.

రథాన్ని నమిపిస్తూనే అనిరుద్ధుడు రథపు గుర్రాలను చంపసాగాడు. రక్తం ఏరులై పారింది. ఈ లోపల బాణుడు అనిరుద్ధుడి పై అనేక ఆయుధాలు విసిరాడు. అనిరుద్ధుడు చచ్చాడనుకుని రాక్షసులు పెడబొబ్బ పెట్టారు. అయితే అనిరుద్ధుడు ముందుకు రాలేకపోవటం మాత్రమే జరిగింది.

ఇంతలో బాణుడు అనిరుద్ధుడి పైకి మహాశక్తిని విసిరాడు. అనిరుద్ధుడు దాన్ని చేత్తో పట్టుకుని, బలంకొద్దీ బాణుడి పైకి విసిరేసరికి, అది బాణుడి గుండెలను చీల్చుకుని, వీపులోనుంచి బయటికి వచ్చి,

ఇతను మన ఉషకు గాంధర్వ వివాహం ద్వారా ఇదివరకే భర్త అయి ఉన్నాడు. ఇతనికి ఏదన్నా జరిగితే అమ్మాయికి తీరని దుఃఖం కలిగి తీరుతుంది. అసలు ఇతను ఎక్కడి నుంచి వచ్చాడో, ఎవడో తెలుసు కోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇతను మామూలు మనిషి మటుకు కాదు. ఇతని అందమూ, పరాక్రమమూ చూస్తే దేవతలను మించి ఉన్నాడు. ఇతను తప్పక చాలా గొప్పవాడే అయి ఉంటాడు. నీ వంటి మహా వీరుడితో ఎలా యుద్ధం చేస్తానా అన్న జంకు అతనిలో ఏ మాత్రమైనా కనబడిందా? ఆ సహాయుడైపోయి కూడా అతని ముఖాన క్రోధం ఎట్లా తాండవిస్తున్నదో చూడు! నీ కింతకన్న మంచి అల్లుడూ, అమ్మాయికి ఇంతకన్న మంచి భర్తా, నీ కింతకన్న మంచి ప్రత్యర్థి దొరుకుతాడా? కాస్త ఆలోచించు,” అన్నాడు.

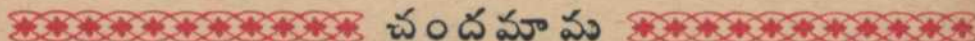
కుంభాడుడి మాటలలో నిజం ఉన్నట్టే బాణుడికి తోచింది. బాణుడు, “అదీ నిజమే,” నన్నట్టు తల ఆడించి, అనిరుద్ధుడికి భటులను కావలి ఉంచి, తన ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

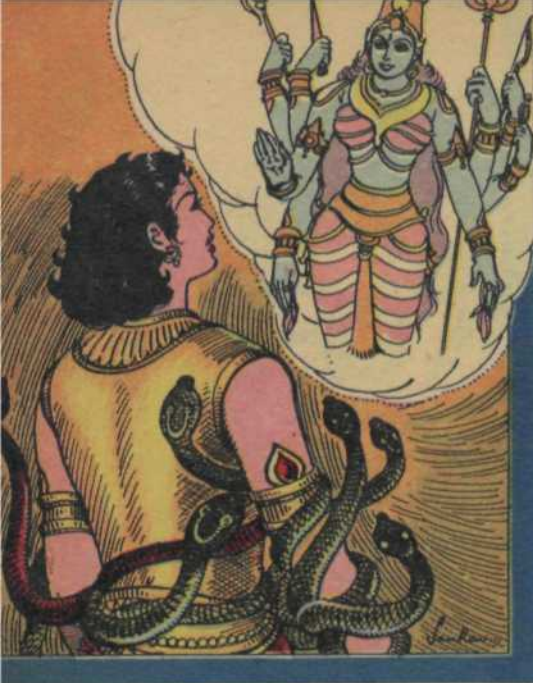
అప్పుడు నారదుడు అనిరుద్ధుణ్ణి సమీపించి, ఊరడించి, “నేను వెళ్ళి కృష్ణుణ్ణి

తీసుకు వస్తాను. అతని రాకతో నీ కష్టాలన్నీ విచ్చిపోతాయి. అంతదాకా ఈ వచ్చిన కష్టాన్ని ధైర్యంగా ఓర్చుకో,” అని చెప్పి, వెళ్ళిపోయాడు.

అనిరుద్ధుడు తల ఎత్తి చూసే సరికి, కన్నీరు కార్చుతూ ఉష కిటికీ వద్ద కవి పించింది. అతను ఆమెతో, “నీ తండ్రి నాతో ముఖాముఖి యుద్ధం చెయ్యలేక, మాయోపాయంతో నన్ను బంధించాడు. అయినా విచారంలేదు. నా కష్టం తొలగించ కలవాడు కృష్ణుడున్నాడు. తన సుదర్శన చక్రంతో ఎందరో రాక్షసులను నిర్మూలించినవాడు నాకు జరిగిన ఈ పరాభవాన్ని

ఈ లోపల ద్వారకలో చాలా గందర
గోళం జరిగింది.

చిత్రరేఖ అనిరుద్దుణ్ణి తీసుకు పోయాక
అనిరుద్దుడి భార్యలు స్పృహ తెలిసి, తమ
భర్త జాడ తెలియక, పెద్ద పెట్టున శోకాలు
పెట్టసాగారు.

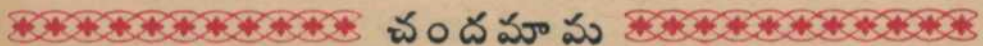
అనిరుద్దుడి మందిరం నుంచి స్త్రీల
అర్చనాదాలు వెలువడటం విని నగరంలోని
యాదవ ప్రముఖులు తమ తమ ఇళ్ళలో
నుంచి బయటికి వచ్చేసరిక, సభాభవనంలో
భేరి మోగింది. త్వరలోనే కృష్ణ బల
రాములు మొదలుగా అందరూ సభలో
చేరారు. అనిరుద్దుడు కనిపించటం లేదని
తెలిసి అందరూ విచారగ్రస్తులయ్యారు.
కృష్ణుడు సైతం కంట తడిపెట్టాడు.

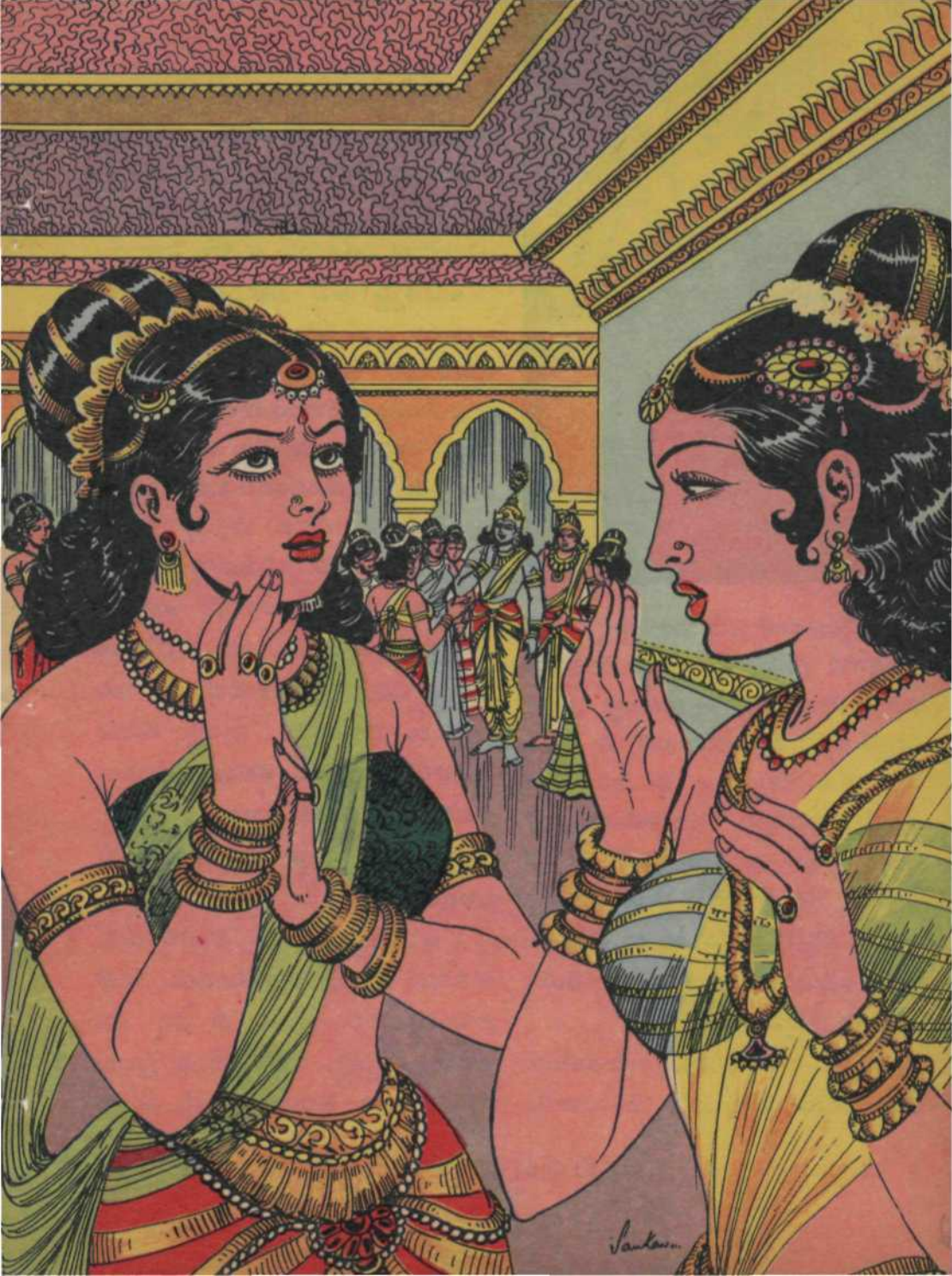
అది చూసి వికద్రుడు కృష్ణుడితో, "నీ
చాటున యాదవపంశం క్షేమంగా ఉన్నది.
దేవేంద్రుడే తన క్షేమానికి నీ మీద ఆధార
పడి ఉన్నాడు. అలాటప్పుడు నువ్వు కంట
తడిపెడితే, అనిరుద్దుడు కనపడక పోవటం
కంటె కూడా ఇది పెద్ద విచారం అవుతుంది.
అందుచేత నువ్వు అందరికీ ఏదన్నా ధైర్యం
చెప్పు," అన్నాడు.

దానికి కృష్ణుడు, "నా విచారం
అనిరుద్దుడి జాడ తెలుసుకోలేకపోతే జనం

సహిస్తాడా? ఎందుకు దిగులు పడతావు?
నీ తండ్రికి మంచిరోజులు చెల్లిపోయాయి,"
అని చెప్పాడు.

తరవాత అతను దుర్గను స్తోత్రం చేసి
ధ్యానించసాగాడు. కొంతసేపటికి లోకేశ్వరి
అయిన దుర్గ అతని ఎదట ప్రత్యక్షమై,
అతన్ని బంధించిన బాణాల పంజరాన్ని
చేత్తో తాకి భగ్నం చేసి, అతన్ని బంధ
విముక్తుణ్ణి చేసి, "త్వరలోనే కృష్ణుడు
వచ్చి, బాణుడితో యుద్ధం చేసి ఓడించి,
నిన్ను తీసుకు పోతాడు. నీకు శుభం
చేకూరుతుంది," అని చెప్పి అంతర్ధాన
మయిపోయింది.

నన్ను ఏమంటారో ననే. చంటి పిల్లవాడుగా ఉండగానే ప్రద్యుమ్నుణ్ణి ఒక రాక్షసుడు ఎత్తుకు పోయాడు. ఆ రాక్షసుణ్ణి ప్రద్యుమ్నుడే చంపి తిరిగి రావటంతో నా పరువు కొంతవరకు దక్కింది. ఈ సారి కూడా అలాగే అయినట్టు కనబడుతుంది. నా శత్రువు లెవరో నా మీది కనితే ఈ పని చేశారు. ఇది సాధారణ ఘటన మాత్రం కాదు. ఏదైనా మార్గం ఉంటే చెప్పండి. దాన్ని అనుసరించి నా శక్తి కొద్దీ చెయ్యగలిగినది చేస్తాను,” అన్నాడు.

అప్పుడు సాత్యకి, వివిధ ప్రాంతాలకు మనుషులను పంపమని సూచించాడు.

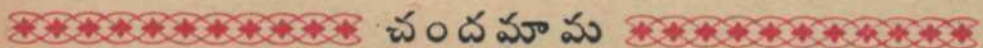
ఉగ్రసేనుడు ఆ సూచనను బలపరిచి, రథాలమీదా, గుర్రాలమీదా, కాలినడకనా, అనేక మందిని అనేక ప్రాంతాలకు పోయి, అనిరుద్ధుణ్ణి వెతకమని ఉత్తరు విచ్చాడు.

అనాదృష్టి అనే సేనాపతి కృష్ణుడితో జంకుతూ జంకుతూ, “అయ్యా, నా కొక అనుమానం ఉన్నది. దేవతలు చాలా సార్లు నీ వల్ల ఉపకారం పొందివున్న మాట నిజమే గాని, పారిజాతం తెచ్చినప్పుడు ఇంద్రుడు నీతో యుద్ధంచేసి ఓడిపోయాడు. ఆ అపమానం లోపల బాధిస్తూ ఉండవచ్చు. ఇంద్రుడే అనిరుద్ధుణ్ణి మాయం చేశాడా అని నా అనుమానం,” అన్నాడు.

కృష్ణుడు ఈ మాటకు నవ్వి, “దేవతలు ఇలాంటి పని ఒక్కనాటికీ చెయ్యరు. ఇది రాక్షసులు చేసే పని. నావల్ల తమకు ఉపకారం ఉన్నదని తెలిసిన దేవతలు ఇలాంటి పని చెయ్యరు,” అన్నాడు.

అక్రూరుడు కూడా కృష్ణుడి మాటను బలపరిచాడు.

“అనిరుద్ధుణ్ణి ఇలా దొంగిలించుకు పోవలసిన పని పురుషుల కుండదు. ఎవరో పాపాత్మురాలైన స్త్రీయే ఈ పని చేసి ఉండాలి. దైత్య, దానవ, దేవతా స్త్రీలకు ఎన్నో మాయలు తెలుసు. వాళ్లు ఎక్కడి

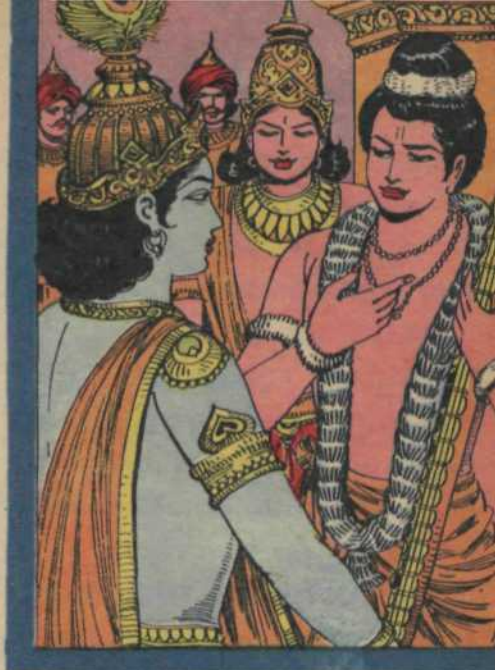
కైనా పోగలరు, ఎవరినైనా భ్రమ పెట్ట గలరు. కనక మనం ఆ బాదలను బట్టి వెతకాలి," అన్నాడు కృష్ణుడు.

కొన్ని రోజులయాక, అనిరుద్దుణ్ణి వెతక బోయిన చారులు తిరిగి వచ్చి, తమ ప్రయత్నం విఫలమయిందని చెప్పారు.

ఆ మర్నాడు ఉదయం కృష్ణుడు సభకు వచ్చాడు. ఉగ్రసేనుడు మొదలైన యాదపు లందరూ సభ తీరి ఉండగా అక్కడికి నారదుడు వచ్చాడు. అతిథి మర్యాదలన్నీ పూర్తి అయాక నారదుడు అందరి కేసీ చూసి, "ఏమిటి మీరంతా పుట్టెడు విచారంలో మునిగి ఉన్నట్టున్నారు?" అన్నాడు.

"ఏం చెయ్యం? అనిరుద్దుడు కని పించటం లేదు. అతని కోసం అంతటా వెతికించాం. కాని ఫలితం లేకపోయింది," అన్నాడు కృష్ణుడు.

"అన్నట్టు, ఇన్ని యుద్ధాలు చూశాను గాని, మీ అనిరుద్దుడు బాణుడితో చేసిన యుద్ధం ఉందే అలాంటిది ఎక్కడా, ఎన్నడూ చూసి ఎరగను. అసలు ఏం జరిగిందంటే, ఆ బాణుడి కూతురు ఉష అనేది అనిరుద్దుణ్ణి ప్రేమించి, చిత్రరేఖ అనేదాన్ని పంపింది. అది కాస్తా వచ్చి అనిరుద్దుణ్ణి తీసుకుపోయి ఉషతో చేర్చింది.

ఈ సంగతి బాణుడికి తెలిసి అనిరుద్దుడితో యుద్ధానికి వచ్చి, చావుదెబ్బ తిని, మాయా యుద్ధానికి దిగి, సర్పబాణాలతో అనిరుద్దుణ్ణి కాస్తా బంధించాడు. అందుచేత నువ్వు వెళ్ళి ఆ బాణుడి అంతు తేల్చుకో. బాణుడుండే శోణపురం ఇక్కడికి చాలా దూరం. అందుచేత ఏ గరుత్మంతుడి సహాయంతోనే వెళ్ళు. ఈ మాట చెప్పటానికే వచ్చాను. శలవు," అంటూ నారదుడు నిష్క్రమించాడు.

కృష్ణుడు గరుత్మంతుణ్ణి స్మరించాడు. గరుత్మంతుడు వచ్చాడు. వెంటనే కృష్ణుడూ, బలరాముడూ, ప్రద్యుమ్నుడూ గరుత్మంతుడి మీద ఎక్కారు. వాళ్ళు

శోణనగరం చేర వచ్చేసరికి వారి ముందు ఒక అద్భుతమైన వెలుగు కానవచ్చింది.

"కృష్ణా, ఈ వెలు గేమిటి?" అని బలరాముడు అడిగాడు.

"మనం ఇప్పుడు బాణుడి నగరాన్ని చేర వస్తున్నాం. శివుడు ఈ నగర రక్షణకు అగ్ను లన్నిటినీ నియోగించాడు. మనకు ఇప్పుడు ఎదురైనది ఆహవనీయాగ్ని. దీని సంగతి గరుత్మంతుడు చూసుకుంటాడులే," అన్నాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణు డలా అంటుండగానే గరుత్మంతుడు అకాశగంగ నుంచి జలం పుక్కిట పట్టి అగ్నిపై చల్లి, దాన్ని ఆర్పేశాడు. కృష్ణుడు గరుత్మంతుణ్ణి పొగడాడు.

గరుత్మంతుడు మరికొంత ముందుకు పోయేసరికి, శివుడు నియోగించిన మిగిలిన అగ్నులు పెద్దపెట్టున సంహనాదాలు చేశారు. వాటిని విని బాణుడు యుద్ధ సన్నాహాలు ప్రారంభించాడు.

ఈలోపల అంగిరసు డనే అగ్ని, జ్యోతిష్టాముడూ, విభాంగుడూ అనే అగ్నులను ఇరు పార్వాలా పెట్టుకుని, మిగిలిన అగ్ను లన్నిటితో సహా కృష్ణుడితో యుద్ధం చేయ వచ్చాడు.

కృష్ణుడు అతనితో, "ఓ అంగిరసుడా, మునులు వేల్చిన ఆహుతులు మెక్కి, కొవ్వి నా పైకి యుద్ధానికి వస్తున్నావా? పో అపతలికి!" అన్నాడు.

అంగిరసుడు కోపించి, "దీనితో నీ ప్రాణం తీస్తాను," అంటూ ఒక శూలం కృష్ణుడి పైన విసిరాడు. కృష్ణుడు దాన్ని తన బాణంతో దారిలోనే విరిచి, మరొక బాణంతో అంగిరసుడి రొమ్ము ఛేదించే సరికి, అంగిరసుడు నెత్తురు ఓడుతూ రథం మీద మూర్ఛపోయాడు. ఆ దెబ్బతో అగ్నులందరూ చల్లాచెదరుగా పారిపోయారు.

వాళ్ళు అడ్డం తొలగగానే కృష్ణుడి కళ్ళ ఎదట శోణపురం కనడింది.

అరణ్యపురాణం

29

మౌగ్గికి మృత్యువును కవ్వించటమంటే చాలా ఇష్టం. అదీగాక అరణ్యంలో తన కెవరూ ఎదురు లేరన్నది రుజువు చెయ్యాలన్న అభిలాష కూడా అతనికి అమితంగా ఉండేది. చెట్ల మీది తేనె పట్లను అతను భాలూ సహాయంతో చాలా సార్లు దోచాడు. తేనెటీగలకు అడవి వెల్లుల్లి వాసన సరిపడదని అతనికి తెలుసు.

అందుచేత ఇప్పడతను ఒక గుప్పెడు అడవి వెల్లుల్లి పీకి మూటగట్టుకుని ఏకాకి చెప్పిన నెత్తురు జాడనుబట్టి నడిచాడు. ఆ జాడ దట్టంగా పెరిగిన చెట్ల కిందుగా పోతున్నది. చెట్లగుంపులకూ, తేనెపట్లకూ మధ్య ప్రదేశంలో పొదలు తప్ప చెట్లు లేవు.

ఈ బయలు ప్రదేశాన్ని మౌగ్గి ఒక గంట పాటు శ్రద్ధగా పరీశీలించాడు. తరవాత అతను చెట్ల కేసి తిరిగి వెళ్ళి, భూమికి

ఎనిమిది అడుగుల ఎత్తున ఉన్న ఒక చెట్టు కొమ్మ ఎక్కి కూర్చుని, తన కత్తిని అరికాలి మీద పడును పెట్టసాగాడు.

మధ్యాహ్నం కావస్తూండగా అతనికి కుక్కలతండా వాసన తెలియవచ్చింది, పద ధ్వని కూడా వినిపించింది. శునకులు ఏకాకి నెత్తురు జాడను పసికట్టి వస్తున్నారు. ఎర్ర కుక్క ప్రమాణం తోడేలులో సగం కూడా ఉండదు. కాని ఆ కుక్కల కాళ్ళలోనూ, దవడలలోనూ చాలా శక్తి ఉన్నది. శునకుల నాయకుడి తల కనబడగానే మౌగ్గి, "వేట సాగాలి!" అని కేక పెట్టాడు.

శునక నాయకుడు తల ఎత్తి చూశాడు. అతడి వెనకగా వచ్చే అసంఖ్యాకులైన శునకులు అగిపోయారు. వాళ్ళ నోళ్ళు రక్త మయంగా ఉన్నాయి. వాళ్ళందరూ కలిసి రెండొందలకు తక్కువ ఉండరు.

అట్ట చివరి బొమ్మ

మౌగ్గి ఇకిలిస్తూ, ఎలుక లాగా కిచకిచ శబ్దం చేశాడు, శునకులు తన దృష్టిలో ఎలుకల కన్న ఎక్కువ కాదన్నట్టు.

కుక్కలతండా చెట్టు మొదలును చుట్టు ముట్టింది. శునక నాయకుడు రౌద్రంగా ఒకసారి మొరిగి, "నువు మానుకోతివి!" అని తెట్టాడు.

దానికి జవాబుగా మౌగ్గి తన కాలును శునక నాయకుడి నెత్తికి ఎగువగా చాపి కాలివేళ్ళు ఆడించాడు. దానితో తండాకు ఆగ్రహవేశం వచ్చి, వెర్రెత్తింది. శునక నాయకుడు ఎగిరి అందుకోబోతే మౌగ్గి తన కాలును పైకి లాక్కుంటూ, "కుక్కా, ఎర్ర కుక్కా! దక్షిణదేశానికి తిరిగి పోయి తొండలను పట్టుకుని తిను! నీ కాలివేళ్ళ సందున అంతా బొచ్చే!" అన్నాడు, తన కాలి వేళ్ళను మళ్ళీ ఆడిస్తూ.

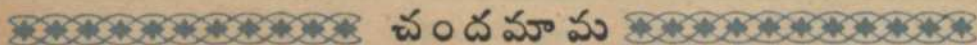
"బొచ్చులేని కోతిగాడా, దిగి రారా! ఎలాగూ నిన్ను తిండికి మాడ్చి చంపేస్తాం!" అని శునకులు కేకలు పెట్టారు.

మౌగ్గి కొరినది కూడా ఇదే—శునకులకు ఆగ్రహం తెప్పించటం. అతను కొమ్మమీద చాచుకుని పడుకుని, శునకులను గురించి తన కున్న అభిప్రాయాలన్నీ వివరించ సాగాడు. మౌగ్గి నేరు మహా చెడ్డది. అతని

శునకనాయకుడు ఏకాకి రక్తపుబాడ వెంబడి తండాను తీసుకుపోవటానికి డీక్షగా ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అలా జరిగినట్టయితే పగటిపూటే శునకులు తోడెళ్ళుస్తావరాలను చేరుకుంటారు. చీకటి పడినదాకా శునకులను తానున్న చెట్టు దగ్గరే నిలిపెయ్యాలని అతని ఉద్దేశం.

"ఎవరి అనుమతితో మీరు ఇటుకేసి బయలుదేరి వచ్చారు?" అని మౌగ్గి శునకులను అడిగాడు.

ఒక శునకుడు తన కోరలను వెళ్ళ బెట్టుతూ, "ఈ కనబడే అరణ్యాలన్నీ మావే!" అన్నాడు.

మాటలు శునకులపైన శూలాలకన్న క్రూరమైనవి. వాటి ప్రభావంతో శునకులు గుర్రపెట్టటంతో మొదలుపెట్టి, తలలు ఎగిరిపోయేటట్టు మొరగటందాకా వచ్చారు. కొమ్మమీద ఉన్న మౌగ్లీని అందుకోవాలని శునక నాయకుడు చాలాసార్లు ఎగిరాడు. మౌగ్లీ కుడిచేయ్యి నిద్రంగానే ఉందిగాని, గురి తప్పటం ఇష్టంలేక అతను చేయ్యి చేసుకోలేదు.

చిట్టచివరకు శునకనాయకుడు కోపావేశంతో నేలమీది నుంచి ఏడెనిమిది అడుగుల ఎత్తు ఎగిరాడు. మౌగ్లీ కుడిచేయ్యి కొండచిలువ తలలాగా చప్పున ముందుకు వచ్చి శునకనాయకుడి మెడ పట్టేసింది. ఆ అదురుకు మౌగ్లీ ఉన్న కొమ్మ ఊగిపోయి, అతను కింద పడినంతవని జరిగింది.

కాని మౌగ్లీ కుక్కమెడ పట్టు విడవక శునకనాయకుణ్ణి ఒక్కొక్క అంగుళమే కొమ్మ మీదికి లాగాడు. అతను ఎడమ చేత్తో కుక్కతోక కోసేసి, శునకుణ్ణి కింద విడిచేశాడు.

ఇంకేమీ అవసరం లేదు. ఇక శునకులు ఏకాకి నెత్తురు జాడను లక్ష్మిపెట్టరు. మౌగ్లీ రక్తం తాగికాని వాళ్ళు ఆ చెట్టు కింది నుంచి కదలరు—లేదా అతని చేతిలో చావనైనా పోరాడలేరు.

చస్తారు. వాళ్ళు ఉన్న చోటనే చుట్టలు చుట్టుకుని పడుకోవటం మౌగ్లీ చూశాడు. ఇక వాళ్ళు వెళ్ళిపోయే భయంలేదు గనక మౌగ్లీ చెట్టుమీది పైవంగకు ఎక్కి, నిశ్చింతగా నిద్రపోయాడు.

మాడు నాలుగు గంటలయ్యాక అతను నిద్రలేచి చూసేసరికి శునకులంతా అక్కడే ఉన్నారు. ఏమీ చడిచప్పుడూలేదు. వాళ్ళ కళ్ళు ఉక్కులాగా మెరుస్తున్నాయి. సూర్యుడు అస్తమించుతున్నాడు. ఇంకొక అరగంటలో తేనెటీగలు పని విరమిస్తారు. మసక వెలుతురులో శునకులు అంత బాగా పోరాడలేరు.

మొగ్గి చెట్టు కొమ్మ మీద లేచి నిల బడతూ శునకులతో, "మీ రింత శ్రద్ధగా నాకు కాపలా ఉండవలసిన పనిలేదు. అయినా నేను మిమ్మల్ని మరవను. మీరు నిజమైన గస్తీగాళ్ళు. నాకది అంత సచ్చ లేదు. అందుచేత మీ పెద్దాయన తోక తిరిగి ఇవ్వదలచలేదు. నీకు సమ్మతమేనా, ఎర్ర కుక్కరాజా?" అన్నాడు.

"ఓరి మానుకోతిగాడా! ఆట్టే వాగకు. నీ డొక్కను నేనే స్వయంగా చీరేస్తాను," అన్నాడు శునకనాయకుడు.

"తొందరపడకు, ఎలుకబుద్ధి! అందరికీ మొండితోకలు కాగలవు. మీ దక్షిణదేశానికి వెళ్ళి ఒక మర్కటుడు ఇలా చేశాడని చెప్పకో. పోవా? అయితే నావెంటరా, నీకు జ్ఞానేపదేశం చేస్తాను!" అంటూ మొగ్గి మర్కటుల లాగా తానున్న చెట్టు నుంచి మరొక చెట్టుకు మారి, మళ్ళా దాని నుంచి మరోచెట్టుకూ, ఇంకో చెట్టుకూ వెళ్ళ

సాగాడు. శునకులు తలలు ఎత్తి అతని కేసే చూడసాగారు.

అప్పుడప్పుడూ మొగ్గి కాలుపట్టుతప్పి పడబోయినట్టు నటించాడు. అప్పుడు చూడాలి శునకుల తొక్కులాట! తళతళలాడే కత్తి చేతబట్టి చెట్ల మీదుగా కదులు తుంటే, నిప్పులాగా మెరిసి బొచ్చుతో శునకులు చెట్లకిందుగా అతన్ని అనుసరించి నడవటం ఒక విచిత్రమైన దృశ్యం.

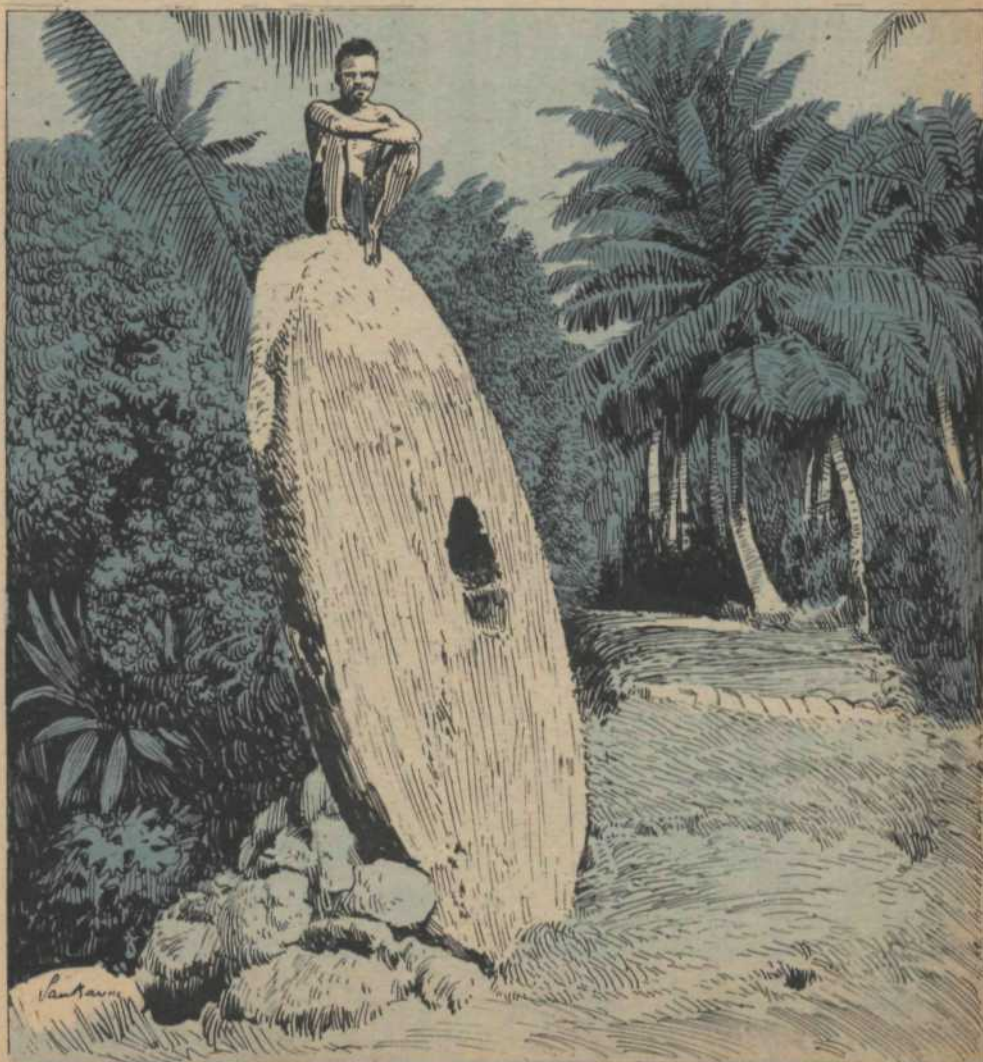
"నీ జాడ మాకు తెలియకుండా చేదా మనా నీ ఉద్దేశం? చచ్చేదాకా నిన్ను పదలం!" అన్నారు శునకులు.

"నీ వెధవ తోక నువ్వే ఉంచుకో!" అంటూ మొగ్గి శునకనాయకుడి తోకను వెనక్కు విసిరివేశాడు. శునకులందరూ దాని కేసి మూగారు. మరుక్షణం మొగ్గి చెట్టుబోదె వెంబడి సర్రున నేలకు జారి, వాయువేగంతో కొండ తేనెపట్లున్న గుట్టల కేసి పరిగెత్తసాగాడు.

83. యాప్ రాతినాణెం

దిగువ బొమ్మలో కనిపించేది రథచక్రం కాదు, యాప్‌దీవిలో నివసించే వారి రాతినాణెం! 12 అడుగుల వ్యాసం గల ఈ నాణాన్ని ఎవరూ కదిలించలేరు. అది ఒకరి సొత్తు కూడా కాదు, సామాజికుల ఉమ్మడి ధనం. ఇవి యాప్‌దీవిలో తయారు కావు, పలావుదీవిలో తయారై యాప్‌దీవికి రవాణా అవుతాయి. ఈ దీవులను కారొలైన్‌దీవు లంటారు. అవి పెసిఫిక్ సముద్రంలో ఉన్నాయి.

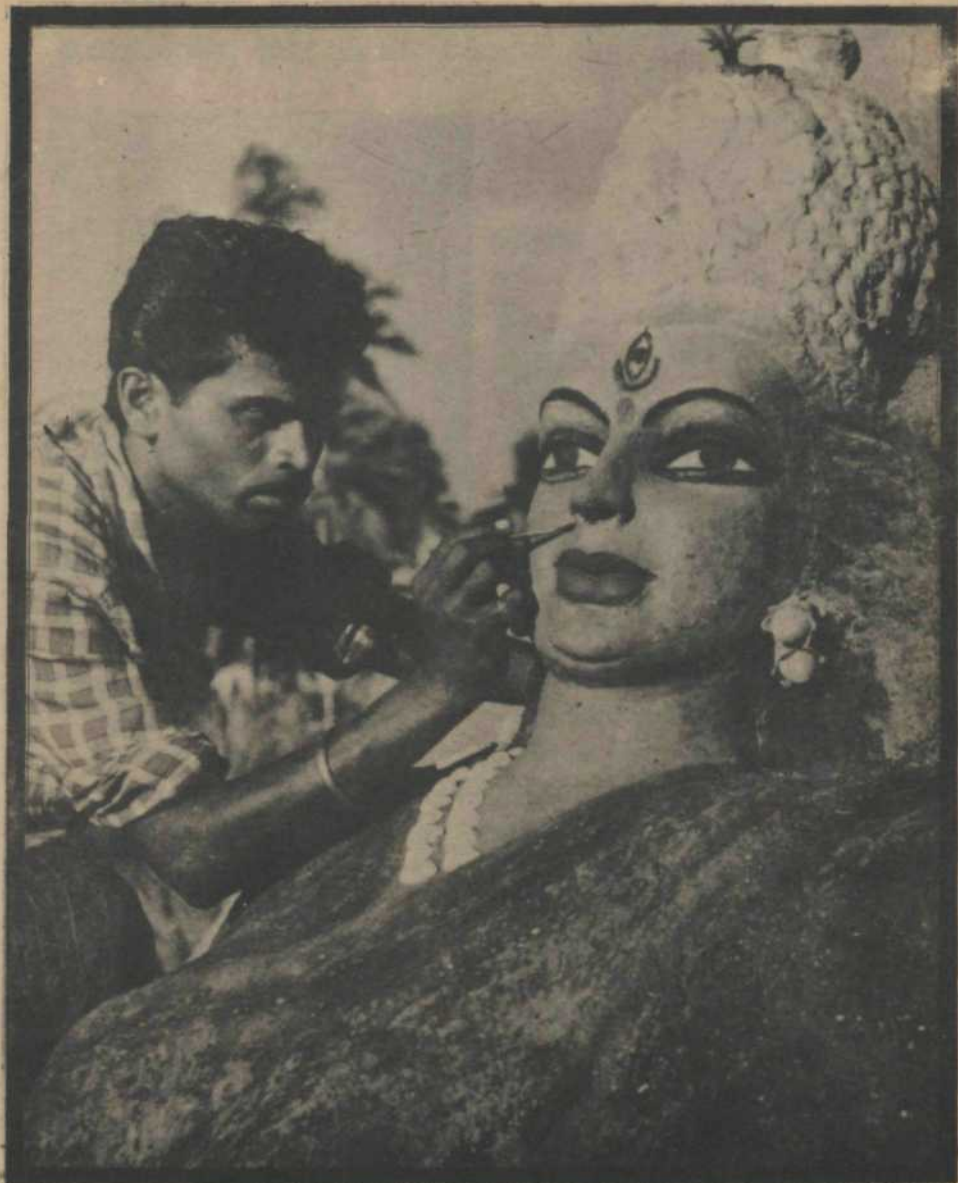

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

ప్రజావ్యక్తి

పంపినవారు:
డి. వరలక్ష్మి, విశాఖపట్నం-1

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

ప రా శ క్తి

వేంపినవారు:
డి. వరలక్ష్మి, విశాఖపట్నం-1

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

ఈ ఫోటోల వ్యాఖ్యలు 1968 డిసెంబర్ నెల సంచికలో ప్రకటించబడును

★ పై ఫోటోలకు సరి బన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)

★ అక్టోబర్ నెల 20-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలించబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డు పైన వ్రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి:-చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26.

అక్టోబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో: ప్రజావ్యక్తి

రెండవ ఫోటో: పరాశక్తి

పంపినవారు: దార్ల వరలక్ష్మి,

కంచర స్ట్రీట్, విశాఖపట్నం-1

బహుమతి మొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

ఫోస్‌ఫోమిన్

శక్తిని వెంపొందించును.

ఆకలిని అధికము చేయును.

సహనశక్తిని

పొచ్చించును.

శరీరముయొక్క

రోగనిరోధక శక్తిని ఎక్కువ చేయును.

అవును —

కుటుంబము అంతటికి ఫోస్‌ఫోమిన్
వల్ల ఆరోగ్యము కలుగును.

ఫోస్‌ఫోమిన్...వి కాంప్లెక్స్ విటమినులు మద్దిపర్
గ్లిసరోఫోస్‌ఫేట్లుగల అశుపచ్చని పండ్ల రుచిగల టానిక్

SQUIBB **TM**

(R) ఇ. ఆర్. స్క్విబ్ & సన్స్ ఇన్‌కార్పొరేటెడ్ వారి
రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్కులు చిహ్నం: డీవి లెఫెన్సు
ఉపయోగదారులు కరంచంద్ ప్రేంచంద్ ప్రయివేట్ లిమిటెడ్

SARABHAI CHEMICALS

Shilpi SC 50 A/67 Tel

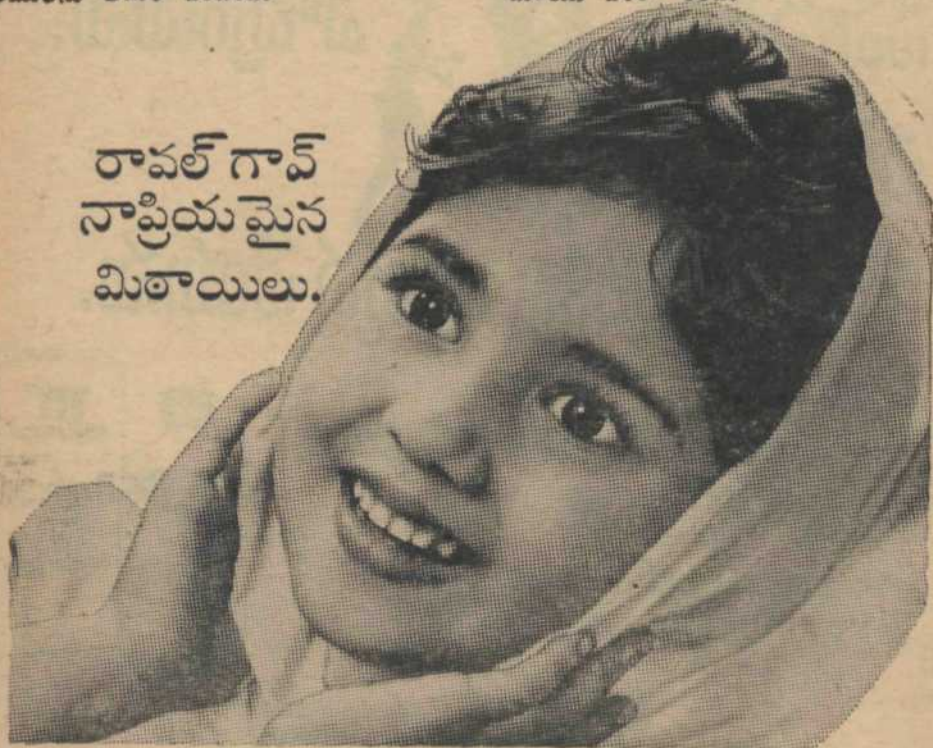

అద్దగింప నశకృమైన రావల్ గావ్ మిఠాయిలు.
అనే కవిధములయిన రుచికరపు సువాసనలు—
నారింజ, నిమ్మ, చాకలెట్, పిప్పరమెంట్.
ఏనమయ మందైనా ఏన్నలమందైనా. వీటిసంతోష.
సుఖములను అనుభవించండి.

రావల్ గావ్

మిఠాయిలు. టాఫీలు లేకో టోన్ టోన్
మరియు పెళిల్ కేండి.

రావల్ గావ్
నాప్రియమైన
మిఠాయిలు.

సోల్ సెల్లింగ్ ఏజెంట్లు:

మెనర్స్. మోతిలాల్ గిరిధారిలాల్ అహూర్కర్, మాలేగాన్, నాగ్ జిల్లా. బొంబాయి, ఢిల్లీ, ఉత్తర
భారతదేశపు ఏజెంట్లు: మెనర్స్. జె. చిత్తరంజన్ అండ్ కో., 3-బి, మంగళదాస్ రోడ్, బొంబాయి-2.
ఫోన్: 311236 ★ 864, డాక్టర్ జోషిరోడ్, కలెల్ బాగ్, న్యూఢిల్లీ-5. ఫోన్: 564237.

‘ఇప్పుడు నా చురుకుతనాన్ని చూచి

అందరూ

ఆశ్చర్యపడుతున్నారు!’

కాని, కొన్ని నెలల క్రితము నీరసంతో నేను అస్థిమ పని పరిగా చేయ లేక పోయాను. దీనివల్ల ఒక డాక్టర్ని సంప్రదించాను.

డాక్టరు ఇలా అన్నారు: మీకు కావలసినంత పోషణ లభించలేదు. హార్లిక్స్ త్రాగండి.

హార్లిక్స్ తర్వాత నేను నాకు శక్తి ఉత్సాహములను కలిగించింది. ఇప్పుడు నేను ఓపికతో దురుసుగా పని చేయడం చూచి అందరూ ఆశ్చర్యపడుతున్నారు!

హార్లిక్స్ వాడడం వల్ల శక్తి ఉత్సాహాలతో వున్నాను!

సరైన పోషణ లేక పోవడం వల్ల కలిగే నీరసము, అలసట కొన్ని సమయాల్లో ఉద్యోగమునకే హాని కలిగించవచ్చు. వీటికి ప్రతివిధిగా డాక్టర్లు హార్లిక్స్ సిఫార్సు చేస్తారు. హార్లిక్స్ అదనపు పోషణత్యాన్ని యిచ్చి శక్తి ఉత్సాహము, మంచి ఆరోగ్యము కలుగజేస్తుంది.

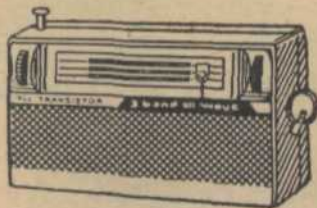

హార్లిక్స్ అదనపు శక్తిని కలిగించును!

HL 7486 A

వాయిదాలపై ట్రాన్సిస్టర్లు

రూ. 320/- ఖరీదుచేసే, లోకప్రసిద్ధి చెందిన 'ఎస్కార్డ్' 3 బ్యాండ్ ఆఖిల ప్రపంచ పోర్టబుల్ ట్రాన్సిస్టరును నెలకు రూ. 10/-లు చొప్పున వాయిదాల పద్ధతిని తెప్పించు

కోండి. భారతదేశంలో ప్రతి పల్లెకూ, పట్టణానికీ కూడా పంపగలము.

వివరములకు :

JAPAN AGENCIES (CM-M. 10)
POST BOX 1194 :: DELHI-6

హాయిగా నిద్ర పొందు తున్న
ఈ చిన్నారి బిడ్డలు ఎంత
అందంగా కనబడ తారు.

గాడమైన మరియు పూర్తి నిద్ర వారి మంచి ఆరోగ్యానికి చిహ్నం.
వారి తల్లి తండ్రులకు సంతోష దాయకం.

వారికి ఎల్లప్పుడూ

నానిహూల్ పైవ్ సిరప్ ను ఇవ్వండి

కడుపు ఉబ్బరాలకు వండ్లు మొరిచే సమయంలోకిరిగి కష్టాలకు.

HONG-4775-A3 TE

దిలేవే అతడి స్నేహితులు

చేపలవస్తే అచ్యుతకళా

చేపలనేమారు వెళ్లి తిరిగివచ్చిన దిలేవే బృందం, రైల్వే పట్టాలవద్దగ్గర ఫిష్ స్టేషన్ లేకపోవటం గమనించారు. రైలు వస్తోంది. దిలేవేకాక ఆలోచన తప్పింది.... అది పనికొస్తుందా ?

అతి తెల్లనైనకొరితి, అతి స్థిరమైన కత్తి, అది ముమ్మడికే 'పవరెడి'

UC 4749

FOR PRECISION IN...

Colour Printing

By Letterpress...

...Its B. N. K's., superb printing
that makes all the difference.

Its printing experience of
over 30 years is at the
back of this press superbly
equipped with modern
machineries and technicians
of highest calibre.

B. N. K. PRESS PRIVATE LIMITED.

CHANDAMAMA BUILDINGS,

MADRAS-26

గోపాలుని రహస్యం

మధు: కొత్త స్టాంపా?
ఏ డోనిది?

గోప: బారతదేశానిది

మధు: కొయ్యకు కొతలు. మన దేశపు స్టాంపులన్నీ
నాకు తెలుసు. ఇదెప్పుడూ నేను చూడలేదు.

గోప: నీ వెప్పుడు పాదుపు
చెయ్యలేదు గనుక చూసి వుండక
పోవచ్చు. ఇది సేవింగ్సు
స్టాంపు....

....నా పాకెట్ మని నుండి
25 పైసలకు, 50 పైసలకు
ఈ స్టాంపులు కొంటాను. వాటిని
ఈ కార్డుమీద అతికిస్తాను. తర్వాత
ఈ కార్డును పోస్టాఫీసుకు
తిసుకెళ్తాను....

....ఆ డబ్బు
నా సేవింగ్సు అకౌంట్
టులో జమ అవుతుంది.
నా పేరిట ఇప్పటికే 42
రూపాయలున్నాయి.

మధు: అరే. ఈ
బిడియా బలెగా వుండేయ్
ఒకవేళ నీదగ్గర బిడ్డే,
పదే పైసలుంటే ఖర్చయ్యి
పోతుందన్న మాటేగా.

గోప: ఉహూ! ఎందుకవుతుంది.
ఈ సేవింగ్సు పెట్టిలో వడస్తాను.
నీకు తెలుసా? ఈ డబ్బుంతా పెట్టి
వచ్చే నెలలో క్రికెట్ సెట్
కొనుక్కుంటాను.

మధు: చాలా బాగుంది. నేను
ఫుట్ బాల్ కొనుక్కోవాలని చాల
రోజులుగా ఆనుకొంటున్నా. మా
నాన్న గారినికూడా నాకో సేవింగ్సు
పెట్టి కొనమంటాను.

జాతీయ
పాదుపు ఉద్యమ సంస్థ

Double Packed
for Freshness
and Flavour

SALTO

Finest Biscuits you ever tasted

Foil wrapped
for Freshness
and Flavour

J.B. MANGHARAM & CO.

GWALIOR (India)

AWARDS!

WON PLENTY

**YET WE DON'T SAY
WE ARE THE BEST**

**ONLY
WE DO OUR BEST**

PRASAD PROCESS PRIVATE LTD

CHANDANAM BUILDINGS MADRAS-26

FOR PRECISION IN...

Colour Printing

By Letterpress...

...Its B. N. K's., superb printing
that makes all the difference.

Its printing experience of
over 30 years is at the
back of this press superbly
equipped with modern
machineries and technicians
of highest calibre.

B. N. K. PRESS PRIVATE LIMITED.

CHANDAMAMA BUILDINGS,

MADRAS-26